

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

KOMUNIKAT KOMISJI

**Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw
niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji**

(2014/C 249/01)

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
2.	ZAKRES WYTYCZNYCH	5
2.1.	Zakres sektorowy	5
2.2.	Zakres przedmiotowy: pojęcie „przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji”	6
2.3.	Pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację i tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne	7
2.4.	Pomoc na pokrycie społecznych kosztów restrukturyzacji	7
3.	ZGODNOŚĆ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM	8
3.1.	Przyczynienie się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie	9
3.1.1.	Wykazanie trudności społecznych lub niedoskonałości rynku	9
3.1.2.	Plan restrukturyzacji i przywrócenie długoterminowej rentowności	10
3.2.	Istnienie potrzeby interwencji państwa	11
3.3.	Odpowiedniość	11
3.3.1.	Pomoc na ratowanie	11
3.3.2.	Pomoc na restrukturyzację	12
3.4.	Efekt zachęty	12
3.5.	Proporcjonalność pomocy/pomoc ograniczona do minimum	12
3.5.1.	Pomoc na ratowanie	12
3.5.2.	Pomoc na restrukturyzację	12
3.6.	Negatywne skutki	14
3.6.1.	Zasada „pierwszy i ostatni raz”	14
3.6.2.	Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji	15
3.6.3.	Odbiorcy pomocy uprzednio przyznanej niezgodnie z prawem	17
3.6.4.	Szczególne warunki związane z zatwierdzeniem pomocy	18
3.7.	Przejrzystość	18
4.	POMOC NA RESTRUKTURYZACJĘ NA OBSZARACH OBJĘTYCH POMOCĄ	18
5.	POMOC DLA ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI PODMIOTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W OGÓLNYM INTERESIE GOSPODARCZYM	19

6.	PROGRAMY POMOCY DOTYCZĄCE MNIEJSZYCH KWOT POMOCY I MNIEJSZYCH BENEFICJENTÓW	20
6.1.	Warunki ogólne	20
6.2.	Cel leżący we wspólnym interesie	20
6.3.	Odpowiedniość	21
6.4.	Proporcjonalność pomocy/pomoc ograniczona do minimum	21
6.5.	Negatywne skutki	21
6.6.	Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne	22
6.7.	Czas trwania i ocena	22
7.	PROCEDURY	23
7.1.	Przyspieszona procedura pomocy na ratowanie	23
7.2.	Procedury związane z planami restrukturyzacji	23
7.2.1.	Wdrożenie planu restrukturyzacji	23
7.2.2.	Zmiana planu restrukturyzacji	23
7.2.3.	Konieczność zgłaszania wszelkiej pomocy przyznawanej beneficjentowi w okresie restrukturyzacji do Komisji	24
8.	SPRAWOZDANIA I MONITOROWANIE	24
9.	STOSOWNE ŚRODKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 108 UST. 1 TFUE	24
10.	WEJŚCIE W ŻYCIE I OKRES OBOWIĄZYWANIA	25

1. WPROWADZENIE

1. W niniejszych wytycznych Komisja określa warunki, na jakich pomoc państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
2. Komisja przyjęła pierwotne wytyczne dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹⁾ w 1994 r. W 1997 r. Komisja dodała szczególne zasady dotyczące rolnictwa⁽²⁾. Zmienioną wersję wytycznych przyjęto w 1999 r.⁽³⁾ W 2004 r. Komisja przyjęła nowe wytyczne⁽⁴⁾, których ważność przedłużono najpierw do dnia 9 października 2012 r.⁽⁵⁾, a następnie do momentu zastąpienia ich nowymi przepisami⁽⁶⁾ zgodnie z programem reform określonym w komunikacie Komisji z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa⁽⁷⁾.
3. W komunikacie tym Komisja ogłosiła trzy cele związane z unowocześnieniem kontroli pomocy państwa. Są to:
 - a) pobudzenie trwałego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego na konkurencyjnym rynku wewnętrznym;
 - b) skupienie uwagi Komisji w działaniach kontrolnych prowadzonych *ex ante* na sprawach mających największy wpływ na rynek wewnętrzny, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy z państwami członkowskimi w zakresie egzekwowania reguł pomocy państwa;
 - c) optymalizacja reguł i skrócenie czasu podejmowania decyzji.
4. W komunikacie tym zaapelowano w szczególności o przyjęcie wspólnego podejścia do przeglądu różnych wytycznych i ram, zakładającego umacnianie rynku wewnętrznego i propagowanie większej efektywności w wydatkowaniu środków publicznych poprzez zwiększenie wkładu pomocy państwa w osiągnięcie celów leżących we wspólnym interesie i bardziej dogłębną analizę efektu zachęty, ograniczenie pomocy do minimum oraz o unikanie potencjalnego negatywnego wpływu pomocy na konkurencję i wymianę handlową.
5. Komisja dokonała przeglądu wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji na podstawie własnego doświadczenia w stosowaniu obowiązujących zasad oraz zgodnie z wyżej wspomnianym wspólnym podejściem. W przeglądzie uwzględniono również strategię „Europa 2020” przyjętą przez Komisję⁽⁸⁾ oraz fakt, że negatywne skutki pomocy państwa mogą zakłócać potrzebę zwiększenia wydajności i wzrostu, zachowania przez przedsiębiorstwa równych szans oraz odejścia od protekcjonizmu narodowego.
6. Pomoc na ratowanie i pomoc na restrukturyzację należą do rodzajów pomocy państwa o najbardziej zakłócającym charakterze. Powszechnie uznaje się, że dobrze prosperujące sektory gospodarki odnotowują wzrost wydajności nie dlatego, że wszystkie przedsiębiorstwa obecne na rynku stają się bardziej wydajne, ale dlatego, że wydajniejsze i bardziej zaawansowane technologicznie przedsiębiorstwa rozwijają się kosztem tych, które są mniej wydajne lub oferują przestarzałe produkty. Opuszczenie rynku przez mniej wydajne przedsiębiorstwa umożliwia ich wydajniejszym konkurentom rozwój oraz przyczynia się do powrotu na rynek aktywów, które można następnie przeznaczyć na produktywniejsze zastosowania. Zakłócając ten proces, pomoc na ratowanie i restrukturyzację może znacznie spowolnić wzrost gospodarczy w określonych sektorach.

⁽¹⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 368 z 23.12.1994, s. 12).

⁽²⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 283 z 19.9.1997, s. 2).

⁽³⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2).

⁽⁴⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2).

⁽⁵⁾ Komunikat Komisji dotyczący przedłużenia okresu ważności Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 156 z 9.7.2009, s. 3).

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji dotyczący przedłużenia okresu ważności Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z dnia 1 października 2004 r. (Dz.U. C 296 z 2.10.2012, s. 3).

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa, COM(2012) 209 final.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji: Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, COM(2010) 2020 final.

7. Jeśli części upadającego przedsiębiorstwa pozostają zasadniczo rentowne, takie przedsiębiorstwo może być w stanie przeprowadzić restrukturyzację, która doprowadzi do rezygnacji z określonych rodzajów działalności przynoszących straty strukturalne oraz pozwoli zreorganizować pozostałe rodzaje działalności w sposób dający realną perspektywę długoterminowej rentowności. Taka restrukturyzacja zazwyczaj powinna być możliwa bez pomocy państwa, w drodze układów z wierzycielami albo postępowań upadłościowych lub naprawczych. Nowoczesne prawo upadłościowe powinno pomagać solidnym przedsiębiorstwom w przetrwaniu i przyczyniać się do ochrony miejsc pracy, a także umożliwiać dostawcom zachowanie klientów, a właścicielom utrzymanie wartości rentownych przedsiębiorstw⁽⁹⁾. Postępowania upadłościowe również mogą przyczynić się do powrotu rentownego przedsiębiorstwa na rynek dzięki nabyciu przez strony trzecie – nabyciu przedsiębiorstwa w celu kontynuowania działalności bądź nabyciu poszczególnych aktywów produkcyjnych.
8. Wynika z tego, że przedsiębiorstwa powinny kwalifikować się do uzyskania pomocy państwa dopiero wtedy, gdy wykorzystają wszystkie możliwości rynkowe i gdy taka pomoc jest niezbędna do osiągnięcia jasno określonego celu leżącego we wspólnym interesie. Przedsiębiorstwa powinny móc skorzystać z pomocy na podstawie niniejszych wytycznych tylko jeden raz w ciągu dziesięciu lat (zasada „pierwszy i ostatni raz”).
9. Kolejnym problemem jest ryzyko pokusy nadużycia stwarzane przez pomoc państwa. Przedsiębiorstwa oczekujące, że w razie trudnej sytuacji zostaną uratowane, mogą polegać na nadmiernie ryzykownych i nierównoważonych strategiach biznesowych. Ponadto perspektywa przyznania danemu przedsiębiorstwu pomocy na ratowanie i restrukturyzację może sztucznie ograniczać jego koszt kapitału, dając mu nieuzasadnioną przewagę konkurencyjną na rynku.
10. Pomoc państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji może ponadto osłabiać rynek wewnętrzny poprzez przerzucanie na inne państwa członkowskie niesprawiedliwie wysokich obciążeń dostosowań strukturalnych oraz powiązanych problemów społecznych i gospodarczych. Jest to samo w sobie niepożądane i może wywołać prześciganie się państw członkowskich w udzielaniu dotacji, co prowadzi do marnowania zasobów. Taka pomoc może również doprowadzić do stworzenia barier wejścia oraz do osłabienia zachęt do podejmowania działalności transgranicznej, co jest sprzeczne z celami rynku wewnętrznego.
11. Należy zatem dopilnować, aby na pomoc zezwalano wyłącznie w warunkach łagodzących jej potencjalne szkodliwe skutki oraz promujących efektywne wydatkowanie środków publicznych. W przypadku pomocy na restrukturyzację wymogi związane z przywróceniem rentowności i wkładem własnym oraz środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji dowiodły swojej wartości pod względem łagodzenia potencjalnych szkodliwych skutków takiej pomocy. Są one w dalszym ciągu stosowane na mocy niniejszych wytycznych, dostosowano je jednak w celu uwzględnienia ostatnich doświadczeń Komisji. Wprowadzono też pojęcie „podziału obciążenia”, między innymi w celu lepszego uwzględnienia kwestii pokusy nadużycia. W przypadku pomocy na ratowanie i tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego potencjalne szkodliwe skutki są łagodzone poprzez ograniczenie czasu trwania i formy pomocy.
12. Gdy pomoc przyjmuje formę wsparcia płynności, ograniczonego zarówno pod względem kwoty, jak i czasu trwania, obawy dotyczące potencjalnych szkodliwych skutków pomocy są znacznie mniejsze, co pozwala na jej zatwierdzenie na mniej rygorystycznych warunkach. Mimo że taką pomoc można by zasadniczo wykorzystać do wsparcia całego procesu restrukturyzacji, ograniczenie okresu udzielania pomocy na ratowanie do sześciu miesięcy świadczy o tym, że rzadko się to zdarza; zamiast tego po pomocy na ratowanie zazwyczaj udziela się pomocy na restrukturyzację.
13. Aby wesprzeć wykorzystanie mniej zakłócających form pomocy, w niniejszych wytycznych wprowadzono nowe pojęcie „tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego”. Podobnie jak pomoc na ratowanie, tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne może przyjąć wyłącznie formę wsparcia płynności, ograniczonego zarówno pod względem kwoty, jak i czasu trwania. Aby umożliwić wsparcie całego procesu restrukturyzacji, maksymalny czas trwania tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego wynosi jednak 18 miesięcy. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne można przyznawać wyłącznie MŚP⁽¹⁰⁾ i mniejszym przedsiębiorstwom państwowym⁽¹¹⁾, które pod względem dostępu do płynności muszą sprostać większym wyzwaniom niż duże przedsiębiorstwa.

⁽⁹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Nowe europejskie podejście do niepowodzeń biznesowych i niewypłacalności, COM(2012) 742 final. Zob. także zalecenie Komisji z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie nowego podejścia do niepowodzenia w działalności gospodarczej i niewypłacalności, C(2014) 1500 final, w szczególności motyw 12.

⁽¹⁰⁾ Do celów niniejszych wytycznych terminy „MŚP”, „małe przedsiębiorstwo” i „średnie przedsiębiorstwo” stosuje się w znaczeniu określonym w zaleceniu Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36); „duże przedsiębiorstwo” oznacza z kolei przedsiębiorstwo, które nie jest MŚP.

⁽¹¹⁾ Do celów niniejszych wytycznych, celem uniknięcia rozbieżnego traktowania przedsiębiorstw będących własnością prywatną i publiczną, „mniejsze przedsiębiorstwa państwowe” oznaczają jednostki gospodarcze posiadające niezależne uprawnienia decyzyjne, które na mocy zalecenia 2003/361/WE kwalifikowałyby się jako małe lub średnie przedsiębiorstwa, gdyby nie fakt, że 25 % lub więcej ich kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, przez co najmniej jeden organ publiczny.

14. Jeżeli pomoc przyznawana znajdującym się w trudnej sytuacji podmiotom świadczącym usługi w ogólnym interesie gospodarczym wchodzi w zakres niniejszych wytycznych, ocenę należy przeprowadzić zgodnie ze standardowymi zasadami określonymi w niniejszych wytycznych. Konkretnie zastosowanie tych zasad należy jednak w razie potrzeby odpowiednio dostosować w celu uwzględnienia szczególnego charakteru usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, a zwłaszcza potrzeby zapewnienia ciągłości świadczenia tych usług zgodnie z art. 106 ust. 2 Traktatu.
15. W opublikowanym przez Komisję Planie działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie⁽¹²⁾ („plan działań dla przemysłu stalowego”) określono szereg działań ukierunkowanych na promowanie silnego i konkurencyjnego sektora stalowego. W planie działań dla przemysłu stalowego określono również szereg obszarów, w których zgodnie z zasadami pomocy państwa przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze stalowym mogą skorzystać z wsparcia państwa. Jednak w obecnych warunkach znaczącej nadwyżki mocy produkcyjnych w skali europejskiej i globalnej⁽¹³⁾ pomoc państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw stalowych znajdujących się w trudnej sytuacji nie jest uzasadniona. W związku z tym sektor stalowy należy wykluczyć z zakresu niniejszych wytycznych.
16. W decyzji Rady 2010/787/UE⁽¹⁴⁾ określono warunki przyznawania do 2027 r. pomocy operacyjnej, społecznej i środowiskowej niekonkurencyjnym zakładom produkcyjnym działającym w sektorze węglowym⁽¹⁵⁾. Obecnie obowiązujące przepisy są zgodne z poprzednimi przepisami sektorowymi stosowanymi w latach 2002–2010⁽¹⁶⁾ i 1993–2002⁽¹⁷⁾, które ułatwiały restrukturyzację niekonkurencyjnych przedsiębiorstw działających w sektorze węglowym. W rezultacie oraz zważywszy na ciągłą potrzebę wspierania strukturalnego dostosowania produkcji węgla w Unii, obecnie obowiązujące przepisy są surowsze od tych wcześniejszych oraz wymagają trwałego zaprzestania produkcji i sprzedaży węgla wyprodukowanego z udziałem pomocy oraz ostatecznego zamknięcia niekonkurencyjnych jednostek produkcyjnych najpóźniej do dnia 31 grudnia 2018 r. W zastosowaniu tych zasad kilka państw członkowskich przyjęło już i wdraża plany mające na celu ostateczne zamknięcie kopalni węgla znajdujących się w trudnej sytuacji i prowadzonych przez przedsiębiorstwa działające w tym sektorze⁽¹⁸⁾. W związku z tym sektor węglowy należy wykluczyć z zakresu niniejszych wytycznych.
17. Z doświadczenia Komisji związanego z ratowaniem i restrukturyzacją instytucji finansowych podczas kryzysu finansowego i gospodarczego wynika, że szczegółowe przepisy mające zastosowanie do sektora finansowego mogą być korzystne ze względu na szczególny charakter instytucji finansowych i rynków finansowych. Przedsiębiorstwa objęte specjalnymi zasadami mającymi zastosowanie do sektora finansowego są zatem wyłączone z zakresu niniejszych wytycznych.

2. ZAKRES WYTYCZNYCH

2.1. Zakres sektorowy

18. Komisja stosuje niniejsze wytyczne do pomocy udzielanej wszystkim przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji z wyjątkiem przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze węglowym⁽¹⁹⁾ lub w sektorze stalowym⁽²⁰⁾ oraz przedsiębiorstw objętych szczególnymi zasadami dotyczącymi instytucji finansowych⁽²¹⁾, bez uszczerbku dla jakichkolwiek szczególnych zasad dotyczących przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w danym sektorze⁽²²⁾. Komisja stosuje niniejsze wytyczne w odniesieniu do sektora rybołówstwa i akwakultury, pod warunkiem zgodności ze szczególnymi zasadami określonymi w wytycznych do celów analizy pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury⁽²³⁾, oraz w odniesieniu do sektora rolnego, w tym sektora produkcji podstawowej produktów rolnych⁽²⁴⁾.

⁽¹²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie, COM(2013) 407.

⁽¹³⁾ Plan działań dla przemysłu stalowego, s. 3.

⁽¹⁴⁾ Decyzja Rady 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalni węgla (Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24).

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Dz.U. L 205 z 2.8.2002, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Decyzja Komisji 3632/93/EWWiS z dnia 28 grudnia 1993 r. ustanawiająca wspólnotowe zasady pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Dz.U. L 329 z 30.12.1993, s. 12).

⁽¹⁸⁾ Zob. decyzje Komisji w sprawach N 175/2010 – Słowenia, SA.33013 – Polska, N 708/2007 – Niemcy, SA.33033 – Rumunia i SA.33861 – Węgry.

⁽¹⁹⁾ Zgodnie z definicją zawartą w decyzji 2010/787/UE.

⁽²⁰⁾ Zgodnie z definicją zawartą w załączniku IV do komunikatu Komisji: Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat bankowy”) (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Szczególne zasady tego rodzaju istnieją w odniesieniu do sektora kolejowych przewozów towarowych – zob. wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw kolejowych (Dz.U. C 184 z 22.7.2008, s. 13).

⁽²³⁾ Wytyczne do celów analizy pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. C 84 z 3.4.2008, s. 10).

⁽²⁴⁾ Do celów niniejszych wytycznych „produkcja podstawowa produktów rolnych” oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt wymienionych w załączniku I do Traktatu, bez poddawania ich jakiegokolwiek dalszemu przetwarzaniu zmieniającemu właściwości tych produktów.

2.2. Zakres przedmiotowy: pojęcie „przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji”

19. Państwo członkowskie, które zamierza przyznać przedsiębiorstwu pomoc na podstawie niniejszych wytycznych, musi w obiektywny sposób wykazać, że dane przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu niniejszej sekcji, z zastrzeżeniem szczególnych postanowień dotyczących pomocy na ratowanie i tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego określonych w pkt 29.
20. Do celów niniejszych wytycznych przedsiębiorstwo uznaje się za znajdujące się w trudnej sytuacji, jeżeli bez interwencji państwa prawie na pewno będzie skazane na zniknięcie z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej. Przedsiębiorstwo uznaje się zatem za znajdujące się w trudnej sytuacji, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
- a) w przypadku spółki charakteryzującej się ograniczoną odpowiedzialnością wspólników⁽²⁵⁾: więcej niż połowę subskrybowanego kapitału podstawowego⁽²⁶⁾ utracono wskutek poniesionych strat. Ma to miejsce w przypadku, gdy odliczenie poniesionych strat z kapitałów rezerwowych (i z wszystkich innych elementów ogólnie uznawanych za część funduszy własnych spółki) prowadzi do ujemnego wyniku przekraczającego połowę subskrybowanego kapitału podstawowego;
 - b) w przypadku spółki, w której przynajmniej niektórzy wspólnicy ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za długi spółki⁽²⁷⁾: więcej niż połowę kapitału spółki według dokumentów księgowych utracono wskutek poniesionych strat;
 - c) przedsiębiorstwo jest przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego lub zgodnie z prawem krajowym spełnia kryteria objęcia zbiorowym postępowaniem upadłościowym na wniosek wierzycieli;
 - d) w przypadku przedsiębiorstwa, które nie jest MŚP, jeśli w ciągu ostatnich dwóch lat:
 - (i) stosunek księgowej wartości kapitału obcego do księgowej wartości kapitału przedsiębiorstwa był większy niż 7,5; oraz
 - (ii) wskaźnik pokrycia odsetek do EBITDA tego przedsiębiorstwa wynosił poniżej 1,0.
21. Nowo utworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do uzyskania pomocy na podstawie niniejszych wytycznych, nawet jeśli jego początkowa sytuacja finansowa jest niepewna. Dotyczy to na przykład sytuacji, gdy nowo utworzone przedsiębiorstwo powstaje w wyniku likwidacji poprzedniego przedsiębiorstwa lub jedynie przejmuje jego aktywa. Przedsiębiorstwo zasadniczo uznaje się za nowo utworzone w okresie pierwszych trzech lat po rozpoczęciu działalności w danej dziedzinie. Dopiero po upływie tego okresu przedsiębiorstwo może kwalifikować się do otrzymania pomocy na podstawie niniejszych wytycznych, pod warunkiem że:
- a) kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu niniejszych wytycznych oraz
 - b) nie stanowi części większej grupy kapitałowej⁽²⁸⁾, chyba że spełnione są warunki określone w pkt 22.
22. Spółka należąca do większej grupy kapitałowej lub przejęta przez większą grupę kapitałową w normalnych warunkach nie kwalifikuje się do otrzymania pomocy przyznawanej na mocy niniejszych wytycznych, z wyjątkiem sytuacji, w której można wykazać, że trudności spółki mają charakter wewnętrzny i nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy oraz że te trudności są zbyt poważne, aby mogły zostać przezwyciążone przez samą grupę. Jeżeli spółka znajdująca się w trudnej sytuacji tworzy jednostkę zależną, jednostkę tę, wraz z kontrolującą ją spółką znajdującą się w trudnej sytuacji, uznaje się za grupę; może ona otrzymać pomoc na warunkach ustanowionych w niniejszym punkcie.

⁽²⁵⁾ Dotyczy to w szczególności rodzajów spółek wymienionych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającej dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁶⁾ W stosownych przypadkach „kapitał podstawowy” obejmuje każdą nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

⁽²⁷⁾ Dotyczy to w szczególności rodzajów spółek wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2013/34/UE.

⁽²⁸⁾ Aby ustalić, czy spółka jest niezależna, czy też jest częścią grupy, uwzględnia się kryteria określone w załączniku I do zalecenia 2003/361/WE.

23. Ponieważ samo dalsze istnienie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji jest niepewne, takiego przedsiębiorstwa nie można uznać za odpowiednie narzędzie służące celom polityki publicznej aż do czasu zapewnienia jego rentowności. Komisja uznaje więc, że pomoc dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji może przyczynić się do rozwoju działalności gospodarczej, nie wpływając jednocześnie na wymianę handlową w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, tylko wtedy, gdy warunki określone w niniejszych wytycznych zostają spełnione, nawet jeżeli pomoc przyznano zgodnie z wcześniej zatwierdzonym programem pomocy.
24. Szereg rozporządzeń i komunikatów dotyczących pomocy państwa i innych dziedzin zakazuje więc przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji korzystania z pomocy. Do celów takich rozporządzeń i komunikatów, o ile nie zawarto w nich innej definicji:
- a) „przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji” lub „przedsiębiorstwo zagrożone” należy rozumieć jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 20 niniejszych wytycznych; oraz
- b) MŚP, które istnieją krócej niż trzy lata, nie uznaje się za znajdujące się w trudnej sytuacji, chyba że dane przedsiębiorstwo spełnia warunki określone w pkt 20 lit. c).

2.3. **Pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację i tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne**

25. Niniejsze wytyczne dotyczą trzech rodzajów pomocy: pomocy na ratowanie, pomocy na restrukturyzację i tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego.
26. Pomoc na ratowanie już ze swojej natury ma charakter pilny i tymczasowy. Ma ona przede wszystkim umożliwić przetrwanie niewydolnego przedsiębiorstwa przez krótki czas konieczny do opracowania planu restrukturyzacji lub likwidacji. Ogólna zasada zakłada, że pomoc na ratowanie jest tymczasowym wsparciem dla przedsiębiorstw, których sytuacja finansowa znacznie się pogorszyła, co znajduje odzwierciedlenie w poważnym kryzysie płynnościowym lub niewypłacalności technicznej. Takie tymczasowe wsparcie powinno pozwolić na przeanalizowanie okoliczności, które przyczyniły się do powstania problemów, oraz na opracowanie odpowiedniego planu, aby rozwiązać te problemy.
27. Pomoc na restrukturyzację często wiąże się z dłuższym wsparciem i musi przywrócić długoterminową rentowność beneficjenta na podstawie wykonalnego, spójnego i dalekosiężnego planu restrukturyzacji, pozwalając jednocześnie na wniesienie odpowiedniego wkładu własnego i na odpowiedni podział obciążenia oraz ograniczając potencjalne zakłócenia konkurencji.
28. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne to wsparcie płynności, którego celem jest wsparcie restrukturyzacji przedsiębiorstwa poprzez stworzenie warunków niezbędnych beneficjentowi do zaplanowania i wdrożenia odpowiedniego działania na rzecz przywrócenia jego długoterminowej rentowności. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne może być przyznawane wyłącznie MŚP i mniejszym przedsiębiorstwom państwowym.
29. W drodze odstępstwa od pkt 19 pomoc na ratowanie oraz – w przypadku MŚP i mniejszych przedsiębiorstw państwowych – tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne można też przyznawać przedsiębiorstwom, które nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 20, ale które z powodu zaistnienia wyjątkowych i nieprzewidywanych okoliczności mają pilne potrzeby związane z płynnością.

2.4. **Pomoc na pokrycie społecznych kosztów restrukturyzacji**

30. Restrukturyzacja zazwyczaj pociąga za sobą zmniejszenie lub zaniechanie działalności, której dotyczy. Oszczędności takie są często niezbędne do osiągnięcia racjonalności i wydajności, niezależnie od zmniejszenia mocy produkcyjnych, które może być warunkiem przyznania pomocy. Niezależnie od powodów leżących u ich podstaw, środki te będą zazwyczaj prowadziły do redukcji zatrudnienia w przedsiębiorstwie korzystającym z pomocy.
31. Prawo pracy państw członkowskich może zawierać ogólne systemy zabezpieczenia społecznego, w ramach których niektóre świadczenia są wypłacane bezpośrednio zwalnianym pracownikom. Systemów tych nie uważa się za pomoc państwa objętą zakresem art. 107 ust. 1 Traktatu.

32. Poza świadczeniami z zabezpieczenia społecznego dla pracowników ogólne systemy zabezpieczenia społecznego często przewidują pokrycie przez rząd kosztów świadczeń, które przedsiębiorstwo przyznaje zwalnianym pracownikom, a które wykraczają poza jego obowiązki ustawowe lub zobowiązania umowne. Jeżeli takie systemy są zasadniczo dostępne bez ograniczeń sektorowych dla każdego pracownika spełniającego uprzednio określone oraz automatyczne warunki kwalifikowalności, nie uznaje się ich za obejmujące pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 dla przedsiębiorstw w trakcie restrukturyzacji. Jeżeli systemy te stosuje się natomiast w celu wsparcia restrukturyzacji w poszczególnych sektorach, mogą one obejmować pomoc ze względu na selektywny sposób ich zastosowania ⁽²⁹⁾.
33. Obowiązki samego przedsiębiorstwa, wynikające z prawa pracy lub układów zbiorowych zawartych ze związkami zawodowymi, dotyczące zagwarantowania zwalnionym pracownikom pewnych świadczeń, np. odpraw z tytułu zwolnień lub środków mających zwiększyć ich szanse na zatrudnienie, są częścią zwyczajowych kosztów działalności, które przedsiębiorstwo musi pokryć z własnych środków. W tych okolicznościach wszelki wkład państwa w wymienione koszty należy uznać za pomoc. Dzieje się tak niezależnie od tego, czy płatności dokonywane są bezpośrednio na rzecz przedsiębiorstwa, czy przyznawane pracownikom za pośrednictwem agencji rządowej.
34. Komisja nie sprzeciwia się z założenia takiej pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji, ponieważ przynosi ona korzyści gospodarcze wykraczające poza interes danego przedsiębiorstwa, ułatwiając zmiany strukturalne i łagodząc trudności.
35. Poza zapewnieniem bezpośredniego wsparcia finansowego, taka pomoc często udzielana jest w połączeniu ze specjalnymi programami restrukturyzacji na szkolenie, doradztwo i praktyczną pomoc w znalezieniu innego zatrudnienia, pomoc w delokalizacji oraz szkolenie zawodowe i wsparcie pracowników chcących rozpocząć nową działalność gospodarczą. Ze względu na fakt, iż środki tego typu, zwiększające szanse zwolnionych pracowników na zatrudnienie, przyczyniają się do osiągnięcia celu zakładającego złagodzenie trudności społecznych, Komisja niezmiennie popiera udzielanie tego typu pomocy przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji.

3. ZGODNOŚĆ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

36. Okoliczności, w jakich pomoc państwa na rzecz przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji można zatwierdzić jako zgodną z rynkiem wewnętrznym, określono w art. 107 ust. 2 i 3 Traktatu. Zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Komisja ma prawo zezwolić na pomoc przeznaczoną na „ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych [...], o ile nie zmienia [ona] warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”. Może mieć to miejsce w szczególności wtedy, gdy pomoc jest niezbędna do wyrównania różnic spowodowanych przez niedoskonałości rynku lub zapewnienia spójności gospodarczej i społecznej.
37. Środki pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw należy indywidualnie zgłaszać Komisji. Pod pewnymi warunkami Komisja może zatwierdzić programy pomocy obejmujące mniejsze kwoty pomocy na rzecz MŚP i mniejszych przedsiębiorstw państwowych. Warunki te określono w rozdziale 6 ⁽³⁰⁾.
38. Oceniając, czy zgłaszaną pomoc można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, Komisja weryfikuje, czy spełniono wszystkie następujące kryteria:
- a) przyczynienie się do osiągnięcia dobrze zdefiniowanego celu leżącego we wspólnym interesie: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na osiągnięcie celu leżącego we wspólnym interesie zgodnie z art. 107 ust. 3 Traktatu (sekcja 3.1);
 - b) istnienie potrzeby interwencji państwa: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na sytuację, w której pomoc może spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku, na przykład poprzez usunięcie niedoskonałości rynku lub rozwiązanie problemu związanego z kapitałem lub spójnością (sekcja 3.2);

⁽²⁹⁾ W wyroku z 1996 r. w sprawie C-241/94 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-4551 (Kimberly Clark Sopalín) Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, że uznaniowy system finansowania przez władze francuskie poprzez Narodowy Fundusz Zatrudnienia mógł faworyzować niektóre przedsiębiorstwa i zostać w związku z tym zakwalifikowany jako pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. W wyroku Trybunału nie zakwestionowano wniosku Komisji, że pomoc była zgodna z rynkiem wewnętrznym.

⁽³⁰⁾ Aby uniknąć wszelkich wątpliwości, nie stanowi to dla państw członkowskich przeszkody w zgłaszaniu pomocy indywidualnej na rzecz MŚP i mniejszych przedsiębiorstw państwowych. W takich przypadkach Komisja ocenia pomoc zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych wytycznych.

- c) odpowiedniość środka pomocy: środek pomocy nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli osiągnięcie tego samego celu umożliwiają inne, mniej zakłócające środki (sekcja 3.3);
- d) efekt zachęty: należy wykazać, że bez udziału pomocy beneficjent zostałby zrestrukturyzowany, sprzedany lub zlikwidowany w sposób uniemożliwiający osiągnięcie celu leżącego we wspólnym interesie (sekcja 3.4);
- e) proporcjonalność pomocy (pomoc ograniczona do minimum): pomoc nie może przekraczać minimalnej kwoty niezbędnej do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie (sekcja 3.5);
- f) uniknięcie nadmiernych negatywnych skutków dotyczących konkurencji i wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi: negatywne skutki pomocy muszą być wystarczająco ograniczone, aby ogólny wpływ środka był pozytywny (sekcja 3.6);
- g) przejrzystość pomocy: państwom członkowskim, Komisji, podmiotom gospodarczym oraz opinii publicznej należy zapewnić łatwy dostęp do wszystkich stosownych aktów i informacji na temat przyznawanej pomocy (sekcja 3.7).
39. Jeżeli któreś z wyżej wymienionych kryteriów nie zostało spełnione, pomoc nie zostanie uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
40. Ogólna równowaga niektórych kategorii programów może również zostać objęta wymogiem przeprowadzenia oceny *ex post*, o której mowa w pkt 118, 119 i 120 niniejszych wytycznych.
41. Ponadto jeżeli środek pomocy lub warunki z nim związane (w tym metoda finansowania środka, jeżeli stanowi ona jego integralną część) wiążą się nierozdzielnie z naruszeniem prawa UE, pomoc nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym⁽³¹⁾.
42. W niniejszym rozdziale Komisja określa warunki, na podstawie których ocenia poszczególne kryteria wymienione w pkt 38.
- 3.1. **Przyczynienie się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie**
43. Biorąc pod uwagę znaczenie opuszczania rynku dla wzrostu wydajności, samo zapobieżenie opuszczeniu rynku przez przedsiębiorstwo nie stanowi wystarczającego uzasadnienia pomocy. Należy przedstawić jasne dowody potwierdzające, że pomoc przyczynia się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie, ponieważ ma zapobiec trudnościom społecznym lub zaradzić niedoskonałości rynku (sekcja 3.1.1) poprzez przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa (sekcja 3.1.2).
- 3.1.1. *Wykazanie trudności społecznych lub niedoskonałości rynku*
44. Państwa członkowskie muszą wykazać, że upadek beneficjenta mógłby wiązać się z poważnymi trudnościami społecznymi lub znaczącymi niedoskonałościami rynku. W szczególności państwa członkowskie muszą wykazać, że:
- a) stopa bezrobocia w danym regionie lub danych regionach (na poziomie NUTS II):
- (i) jest wyższa od średniej unijnej, utrzymuje się na stałym poziomie oraz towarzyszą jej trudności związane z tworzeniem nowych miejsc pracy w danym regionie lub w danych regionach; albo
- (ii) jest wyższa od średniej krajowej, utrzymuje się na stałym poziomie oraz towarzyszą jej trudności związane z tworzeniem nowych miejsc pracy w danym regionie lub w danych regionach;
- b) istnieje ryzyko przerwania świadczenia ważnej usługi, którą trudno jest zastąpić i w przypadku której konkurentom trudno byłoby zacząć ją świadczyć (na przykład dostarczanie infrastruktury krajowej);
- c) opuszczenie rynku przez przedsiębiorstwo odgrywające ważną rolę systemową w danym regionie lub sektorze miałyby negatywne konsekwencje (na przykład jeżeli przedsiębiorstwo jest dostawcą ważnych czynników produkcji);

⁽³¹⁾ Zob. np. wyrok z 2000 r. w sprawie C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-6857, pkt 78 i wyrok z 2008 r. w sprawie C-333/07 Régie Networks przeciwko Rhone Alpes Bourgogne, Zb.Orz. s. I-10807, pkt 94–116.

- d) istnieje ryzyko przerwania ciągłości świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym;
- e) niedoskonałości rynków kredytowych lub niewłaściwe zachęty stosowane na tych rynkach doprowadziłyby do bankructwa przedsiębiorstwo, które w przeciwnym przypadku byłoby rentowne;
- f) opuszczenie rynku przez dane przedsiębiorstwo doprowadziłyby do nieodwracalnej utraty ważnej wiedzy technicznej lub umiejętności; lub
- g) mogą pojawić się podobne trudne sytuacje, przy czym prawdopodobieństwo to powinno zostać należycie uzasadnione przez zainteresowane państwo członkowskie.

3.1.2. Plan restrukturyzacji i przywrócenie długoterminowej rentowności

- 45. Pomoc na restrukturyzację wchodząca w zakres niniejszych wytycznych nie może być ograniczona do pomocy finansowej, która wyrówna poniesione straty bez usunięcia przyczyn tych strat. W przypadku pomocy na restrukturyzację Komisja będzie zatem wymagać od zainteresowanego państwa członkowskiego przedłożenia wykonalnego, spójnego i dalekosiężnego planu restrukturyzacji, którego celem jest przywrócenie długoterminowej rentowności beneficjenta⁽³²⁾. Restrukturyzacja może obejmować jeden lub większą liczbę następujących elementów: reorganizacja i racjonalizacja działalności beneficjenta w celu zwiększenia jego wydajności, zazwyczaj obejmująca wycofanie się z działalności przynoszącej straty, restrukturyzacja istniejącej działalności, która może odzyskać konkurencyjność, i ewentualnie dywersyfikacja w kierunku nowych i rentownych rodzajów działalności. Restrukturyzacja zazwyczaj obejmuje również restrukturyzację finansową w formie zastrzyków kapitałowych dokonywanych przez nowych lub istniejących udziałowców oraz redukcję zadłużenia przez istniejących wierzycieli.
- 46. Przyznanie pomocy musi być zatem uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji, który musi zostać zatwierdzony przez Komisję we wszystkich przypadkach pomocy *ad hoc*.
- 47. Plan restrukturyzacji musi przywrócić długoterminową rentowność beneficjenta w rozsądnych ramach czasowych i na podstawie realistycznych założeń co do przyszłych warunków działania, które powinny wykluczać wszelką dalszą pomoc państwa nieobjętą planem restrukturyzacji. Okres restrukturyzacji powinien być możliwie najkrótszy. Plan restrukturyzacji wraz ze wszystkimi istotnymi szczegółami należy przedstawić Komisji; musi on zawierać w szczególności informacje określone w niniejszej sekcji (3.1.2).
- 48. W planie restrukturyzacji należy podać przyczyny trudności beneficjenta i jego słabe punkty oraz wyjaśnić, jak proponowane środki restrukturyzacyjne pomogą rozwiązać zasadnicze problemy beneficjenta.
- 49. W planie restrukturyzacji należy zawrzeć informacje dotyczące modelu działalności beneficjenta, wykazujące, w jaki sposób plan wspiera jego długoterminową rentowność. Powinny one obejmować w szczególności informacje dotyczące struktury organizacyjnej beneficjenta, finansowania, ładu korporacyjnego oraz wszelkich innych ważnych aspektów. W planie restrukturyzacji należy ocenić, czy trudności beneficjenta można było uniknąć poprzez przedsięwzięcie w odpowiednim terminie właściwych działań w zakresie zarządzania, oraz – w stosownych przypadkach – należy wykazać, że wprowadzono odpowiednie zmiany w systemie zarządzania. Jeżeli trudności beneficjenta są wynikiem uchybień istniejących w jego modelu działalności lub systemie ładu korporacyjnego, wymagane będzie wprowadzenie odpowiednich zmian.
- 50. Przewidywane wyniki planowanej restrukturyzacji należy przedstawić w oparciu o scenariusz podstawowy oraz scenariusz pesymistyczny (lub najbardziej pesymistyczny). W tym celu w planie restrukturyzacji należy uwzględnić m.in. aktualny stan popytu i podaży oraz prognozy dotyczące popytu i podaży na właściwym rynku produktowym oraz główne czynniki kosztów dla danej branży, odzwierciedlając założenia scenariusza podstawowego i scenariusza pesymistycznego, a także konkretne mocne i słabe strony beneficjenta. Założenia należy porównać z odpowiednimi poziomami odniesienia dla całego sektora, a w stosownych przypadkach – dostosować do szczególnych warunków danego kraju i sektora. Beneficjent powinien przedstawić badanie rynku i analizę wrażliwości określającą parametry wpływające na wyniki działalności beneficjenta oraz główne czynniki ryzyka związanego z dalszą działalnością.

⁽³²⁾ Wzór planu restrukturyzacji przedstawiono w załączniku II.

51. Powrót beneficjenta do rentowności powinien wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych obejmujących w szczególności wycofanie się z działalności, która w perspektywie średnioterminowej nadal przynosiłaby straty strukturalne. Powrót do rentowności nie może być uzależniony od optymistycznych założeń dotyczących takich czynników zewnętrznych jak zmiany cen, zmiany popytu lub podaży na ograniczone zasoby; nie może też być związany z osiągnięciem przez beneficjenta wyników lepszych od średniej rynkowej i od swoich konkurentów ani z podjęciem lub rozwijaniem nowej działalności, jeżeli beneficjent nie ma w danej dziedzinie doświadczenia ani dorobku (chyba że takie działanie jest należyście uzasadnione i wymagane ze względu na dywersyfikację i rentowność).
52. Przedsiębiorstwo osiąga długoterminową rentowność, jeśli jest w stanie zapewnić odpowiedni szacowany zwrot z kapitału po pokryciu wszystkich swoich kosztów wraz z amortyzacją i opłatami finansowymi. Zrestrukturyzowane przedsiębiorstwo powinno być w stanie samodzielnie konkurować na rynku.

3.2. Istnienie potrzeby interwencji państwa

53. Państwa członkowskie, które zamierzają przyznać pomoc na restrukturyzację, muszą przedstawić porównanie z wiarygodnym scenariuszem alternatywnym nieobejmującym pomocy państwa, wykazując, dlaczego w przypadku realizacji scenariusza alternatywnego dany cel lub dane cele, o których mowa w sekcji 3.1.1, nie zostałyby osiągnięte lub zostałyby osiągnięte w mniejszym stopniu. Takie scenariusze mogą obejmować na przykład reorganizację długu, sprzedaż aktywów, pozyskanie kapitału prywatnego, sprzedaż na rzecz konkurenta lub podział działalności; każde z tych działań może odbyć się w drodze wszczęcia postępowania upadłościowego lub naprawczego lub w inny sposób.

3.3. Odpowiedniość

54. Państwa członkowskie powinny zagwarantować, że pomoc jest przyznawana w formie umożliwiającej osiągnięcie celu w jak najmniej zakłócający sposób. W przypadku przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji można to osiągnąć poprzez zapewnienie, by forma pomocy pozwalała na rozwiązanie trudności beneficjenta i by pomoc została odpowiednio wynagrodzona. W niniejszej sekcji określono wymogi, które muszą zostać spełnione w celu wykazania, że środek pomocy jest odpowiedni.

3.3.1. Pomoc na ratowanie

55. Aby Komisja mogła zatwierdzić pomoc na ratowanie, pomoc ta musi spełniać następujące warunki:
- a) musi składać się z tymczasowej pomocy na utrzymanie płynności finansowej w formie gwarancji kredytowych lub pożyczek;
 - b) koszt finansowy pożyczki lub – w przypadku gwarancji kredytowych – łączny koszt finansowy gwarantowanej pożyczki, w tym stopa oprocentowania pożyczki i prowizja gwarancyjna, musi być zgodny z pkt 56.
 - c) z zastrzeżeniem odmiennych ustaleń w lit. d) poniżej, każda pożyczka musi zostać zwrócona i każda gwarancja musi się zakończyć w okresie nie dłuższym niż sześć miesięcy po wypłaceniu beneficjentowi pierwszej transzy;
 - d) państwa członkowskie muszą zobowiązać się do przedstawienia Komisji w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od zatwierdzenia środka pomocy na ratowanie lub – w przypadku pomocy, która nie została zgłoszona – w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od wypłacenia beneficjentowi pierwszej transzy:
 - (i) dowodu, że pożyczka została całkowicie zwrócona lub że gwarancja została zakończona; lub
 - (ii) jeżeli beneficjent kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji (a nie tylko ma pilne potrzeby związane z płynnością w okolicznościach określonych w pkt 29 powyżej): planu restrukturyzacji sporządzonego zgodnie z sekcją 3.1.2; po przedłożeniu planu restrukturyzacji zezwolenie na pomoc na ratowanie zostanie automatycznie przedłużone do czasu podjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji w sprawie planu restrukturyzacji, chyba że Komisja uzna, że przedłużenie zezwolenia nie jest uzasadnione lub powinno zostać ograniczone pod względem czasu lub zakresu; od momentu, w którym plan restrukturyzacji, dla którego wnioskowano o pomoc, został ustanowiony i jest wdrażany, każda kolejna pomoc jest uznawana za pomoc na restrukturyzację; lub
 - (iii) planu likwidacji określającego w uzasadniony sposób działania prowadzące do likwidacji beneficjenta w rozsądnych ramach czasowych bez dalszej pomocy;

e) pomoc na ratowanie nie może zostać wykorzystana na sfinansowanie środków strukturalnych, takich jak nabycie ważnych rodzajów działalności lub aktywów, chyba że są one niezbędne do przetrwania beneficjenta w okresie ratowania.

56. Poziom wynagrodzenia, jakie beneficjent musi uiścić za pomoc na ratowanie, powinien odzwierciedlać podstawową wiarygodność kredytową beneficjenta, z pominięciem tymczasowych skutków odnoszących się zarówno do trudności związanych z płynnością, jak i do wsparcia państwa, oraz powinien zachęcać beneficjenta do możliwie szybkiego zwrotu pomocy. Komisja będzie zatem wymagała określenia wynagrodzenia w wysokości nie mniejszej niż stopa referencyjna określona w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych⁽³³⁾ dla słabych przedsiębiorstw oferujących normalne poziomy zabezpieczenia (obecnie jednoroczna stopa IBOR powiększona o 400 punktów bazowych)⁽³⁴⁾ oraz podniesienia go o co najmniej 50 punktów bazowych w przypadku pomocy na ratowanie, w odniesieniu do której zezwolenie na pomoc zostało przedłużone zgodnie z pkt 55 lit. d) ppkt (ii).
57. Jeżeli istnieją dowody, że stopa określona w pkt 56 powyżej nie stanowi odpowiedniego poziomu odniesienia, na przykład jeżeli znacznie różni się od rynkowej wyceny podobnych instrumentów ostatnio wyemitowanych przez beneficjenta, Komisja może odpowiednio dostosować wymagany poziom wynagrodzenia.

3.3.2. Pomoc na restrukturyzację

58. Państwa członkowskie mają swobodę przy wyborze formy pomocy na restrukturyzację. Powinny przy tym jednak dopilnować, aby wybrany instrument był adekwatny do problemu, który ma rozwiązać. W szczególności państwa członkowskie powinny ocenić, czy problemy beneficjentów są związane z płynnością lub wypłacalnością, oraz wybrać odpowiednie instrumenty umożliwiające zaradzenie stwierdzonym problemom. Na przykład w przypadku problemów związanych z wypłacalnością odpowiednim rozwiązaniem może być zwiększenie aktywów poprzez dokapitalizowanie, podczas gdy w przypadku problemów związanych przede wszystkim z płynnością wystarczająca może okazać się pomoc w formie pożyczek lub gwarancji kredytowych.

3.4. Efekt zachęty

59. Państwa członkowskie, które zamierzają przyznać pomoc na restrukturyzację, muszą wykazać, że bez udziału pomocy beneficjent zostałby zrestrukturyzowany, sprzedany lub zlikwidowany w sposób uniemożliwiający osiągnięcie celu leżącego we wspólnym interesie określonego w sekcji 3.1.1. Wykazanie takiej możliwości może być częścią analizy przedstawianej zgodnie z pkt 53.

3.5. Proporcjonalność pomocy/pomoc ograniczona do minimum

3.5.1. Pomoc na ratowanie

60. Pomoc na ratowanie musi być ograniczona do kwoty niezbędnej do utrzymania działalności beneficjenta przez sześć miesięcy. Przy ustalaniu tej kwoty należy uwzględnić wynik obliczeń na podstawie wzoru podanego w załączniku I. Wszelka pomoc przewyższająca wynik tych obliczeń zostanie zatwierdzona jedynie pod warunkiem że jest należycie uzasadniona w planie płynności określającym potrzeby beneficjenta związane z płynnością na nadchodzących sześć miesięcy.

3.5.2. Pomoc na restrukturyzację

61. Kwota i intensywność pomocy na restrukturyzację muszą być ograniczone do ścisłego minimum niezbędnego, by umożliwić podjęcie restrukturyzacji w świetle istniejących zasobów finansowych beneficjenta, jego udziałowców lub grupy kapitałowej, do której należy. W szczególności należy zapewnić dostateczny poziom wkładu własnego w koszty restrukturyzacji i podziału obciążenia, jak szczegółowo opisano w niniejszej sekcji (3.5.2). W takiej ocenie uwzględni się każdą uprzednio przyznaną pomoc na ratowanie.

⁽³³⁾ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6).

⁽³⁴⁾ Aby uniknąć wszelkich wątpliwości, uwaga dotycząca wynagrodzenia z tytułu pomocy na ratowanie, odnosząca się do tabeli marży kredytów zawartej w tym komunikacie, nie obowiązuje w odniesieniu do pomocy ocenianej na podstawie niniejszych wytycznych.

3.5.2.1. Wkład własny

62. Wymagany jest znaczący wkład⁽³⁵⁾ w koszty restrukturyzacji pochodzący z zasobów własnych beneficjenta pomocy, jego udziałowców, wierzycieli, grupy kapitałowej, do której należy, lub nowych inwestorów. W normalnych okolicznościach wkład własny powinien być porównywalny z przyznaną pomocą pod względem wpływu na wypłacalność lub poziom płynności beneficjenta. Na przykład, jeżeli pomoc, która ma zostać przyznana, poprawia pozycję kapitałową beneficjenta, wkład własny również powinien obejmować środki, które poprawiają pozycję kapitałową, takie jak pozyskanie nowego kapitału od obecnych udziałowców, dokonanie odpisów obniżających wartość istniejących zobowiązań i tzw. *capital notes*, zamianę istniejącego długu na kapitał własny lub pozyskanie nowego kapitału zewnętrznego na warunkach rynkowych. Oceniając niezbędny zakres środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji zgodnie z pkt 90, Komisja uwzględni, w jakim stopniu wkład własny ma porównywalny wpływ do przyznawanej pomocy.
63. Wkład ten musi być rzeczywisty, tzn. faktyczny, wykluczający wszystkie przyszłe spodziewane zyski, takie jak przepływy pieniężne, i musi być możliwie najwyższy. Wkład państwa lub przedsiębiorstwa publicznego może zostać uwzględniony jedynie pod warunkiem że jest wolny od pomocy. Warunek ten może zostać spełniony w szczególności w sytuacji, gdy wkład pochodzi od podmiotu niezależnego od organu przyznającego pomoc (na przykład od banku będącego własnością państwa lub publicznej spółki holdingowej), który to podmiot podejmuje decyzję o inwestycji na podstawie swoich własnych interesów handlowych⁽³⁶⁾.
64. Wkład własny zazwyczaj uznaje się za odpowiedni, jeżeli jego kwota wynosi co najmniej 50 % kosztów restrukturyzacji. W wyjątkowych okolicznościach i w przypadkach szczególnych trudności, które państwo członkowskie musi wykazać, Komisja może zezwolić na wkład, który wynosi mniej niż 50 % kosztów restrukturyzacji, pod warunkiem że wysokość wkładu jest znaczna.

3.5.2.2. Podział obciążenia

65. Sytuacja, gdy wsparcie ze strony państwa przyznaje się w formie poprawiającej pozycję kapitałową beneficjenta, na przykład gdy państwo przyznaje dotacje, zastrzyki kapitałowe lub odpisuje dług, może prowadzić do ochrony udziałowców i wierzycieli nieuprzywilejowanych przed konsekwencjami ich decyzji o zainwestowaniu w beneficjenta. Może to stwarzać pokusę nadużycia i naruszać dyscyplinę rynkową. W rezultacie pomoc na pokrycie strat należy przyznawać wyłącznie na warunkach obejmujących odpowiedni podział obciążenia między obecnych inwestorów.
66. Odpowiedni podział obciążenia zwykle oznacza, że obecni udziałowcy i w stosownych przypadkach wierzyciele nieuprzywilejowani muszą w pełni pokryć poniesione straty. Wierzyciele nieuprzywilejowani powinni uczestniczyć w pokryciu strat albo w drodze przekształcenia w kapitał własny, albo odpisu aktualizującego wartość głównych instrumentów. W związku z tym interwencja państwa powinna mieć miejsce dopiero po zaksięgowaniu strat oraz przyporządkowaniu ich obecnym udziałowcom i właścicielom długów podporządkowanych⁽³⁷⁾. W każdym przypadku w okresie restrukturyzacji należy w granicach wyznaczonych przez prawo zapobiec wypływowi środków pieniężnych od beneficjenta do posiadaczy kapitału własnego lub długu podporządkowanego, chyba że miałyby to nieproporcjonalny wpływ na osoby, które dokapitalizowały beneficjenta nowym kapitałem.
67. Odpowiedni podział obciążenia oznacza również, że wszelka pomoc państwa, która poprawia pozycję kapitałową beneficjenta, powinna być udzielana na warunkach, które zapewniają państwu słuszny udział w przyszłym wzroście wartości beneficjenta, uwzględniając wysokość państwowego dokapitalizowania w stosunku do pozostałego kapitału spółki po zaksięgowaniu strat.
68. Komisja może pozwolić na wyjątki od pełnego wdrożenia środków określonych w pkt 66, jeżeli środki te w innym razie doprowadziłyby do nieproporcjonalnych rezultatów. Takie sytuacje mogłyby obejmować przypadki, w których kwota pomocy jest niewielka w porównaniu z wkładem własnym lub w których dane państwo członkowskie wykaże, że wierzyciele nieuprzywilejowani otrzymaliby pod względem ekonomicznym mniej niż w ramach normalnego postępowania upadłościowego, gdyby pomoc państwa nie została przyznana.

⁽³⁵⁾ Wkład ten nie może zawierać w sobie żadnej pomocy. Wkład zawiera w sobie pomoc na przykład w sytuacji, gdy pożyczka obejmuje dotację na spłatę odsetek lub jest zabezpieczona przez gwarancje rządowe zawierające elementy pomocy.

⁽³⁶⁾ Zob. np. decyzja Komisji w sprawie SA.32698 Air Åland.

⁽³⁷⁾ W tym celu w momencie udzielania pomocy należy określić sytuację bilansową przedsiębiorstwa.

69. Komisja nie zawsze wymaga, by posiadacze długu uprzywilejowanego wnieśli wkład w poprawę pozycji kapitałowej beneficjenta. Może ona jednak uznać taki wkład za podstawę do redukcji niezbędnego poziomu środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji zgodnie z pkt 90.

3.6. Negatywne skutki

3.6.1. Zasada „pierwszy i ostatni raz”

70. Aby ograniczyć pokusę nadużycia, zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka oraz potencjalne zakłócenia konkurencji, pomoc na rzecz przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji należy przyznać tylko w odniesieniu do jednego działania restrukturyzacyjnego. Zasada ta jest zwana zasadą „pierwszy i ostatni raz”. Jeżeli przedsiębiorstwo, które już otrzymało pomoc zgodnie z niniejszymi wytycznymi, w dalszym ciągu potrzebuje pomocy, świadczy to o tym, że problemy przedsiębiorstwa mają powtarzalny charakter albo nie zostały odpowiednio rozwiązane w ramach wcześniej przyznanej pomocy. Wielokrotne interwencje państwa mogą prowadzić do problemów związanych z pokusą nadużycia i powodować zakłócenia konkurencji, co jest sprzeczne ze wspólnym interesem.

71. Jeżeli planowana pomoc na ratowanie lub restrukturyzację jest zgłaszana do Komisji, państwo członkowskie musi określić, czy dane przedsiębiorstwo otrzymało już w przeszłości pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne, w tym wszelką tego typu pomoc otrzymaną przed wejściem w życie niniejszych wytycznych lub wszelką pomoc niezgłoszoną⁽³⁸⁾. Jeżeli tak oraz jeżeli upłynęło mniej niż 10 lat⁽³⁹⁾ od momentu przyznania pomocy na ratowanie, zakończenia okresu restrukturyzacji lub wstrzymania realizacji planu restrukturyzacji (w zależności od tego, co nastąpiło najpóźniej), to Komisja nie zezwala na udzielanie dalszej pomocy zgodnie z niniejszymi wytycznymi.

72. Wyjątki od tej zasady dopuszcza się w następujących przypadkach:

- a) gdy pomoc na restrukturyzację następuje po przyznaniu pomocy na ratowanie, stanowiąc część jednego działania restrukturyzacyjnego;
- b) gdy pomoc na ratowanie lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne przyznano zgodnie z niniejszymi wytycznymi oraz nie nastąpiło po nich przyznanie pomocy na restrukturyzację, jeżeli:
 - (i) można było zasadnie uznać, że beneficjent odzyska rentowność w perspektywie długoterminowej, jeżeli pomoc zostanie przyznana na podstawie niniejszych wytycznych; oraz
 - (ii) nowa pomoc na ratowanie lub restrukturyzację stała się niezbędna po co najmniej pięciu latach z powodu nieprzewidywalnych okoliczności⁽⁴⁰⁾, za które beneficjent nie ponosi odpowiedzialności;
- c) w wyjątkowych i nieprzewidywalnych okolicznościach, za które beneficjent nie ponosi odpowiedzialności.

73. Zmiany własności beneficjenta następujące po przyznaniu pomocy lub w wyniku procedur sądowych lub administracyjnych, mające na celu uzdrowienie bilansu, zmniejszenie zobowiązań lub umorzenie poprzednich długów, nie mają wpływu na zastosowanie zasady „pierwszy i ostatni raz”, jeżeli chodzi o to samo przedsiębiorstwo kontynuujące swoją działalność.

74. Jeżeli pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne otrzymała grupa kapitałowa, Komisja zazwyczaj nie zezwoli na przyznanie dalszej pomocy na ratowanie lub restrukturyzację na rzecz samej grupy ani żadnego podmiotu wchodzącego w jej skład, chyba że upłynęło 10 lat od momentu przyznania pomocy lub zakończenia okresu restrukturyzacji lub wstrzymania realizacji planu restrukturyzacji, w zależności od tego, co nastąpiło najpóźniej. Jeżeli podmiot należący do grupy kapitałowej

⁽³⁸⁾ W przypadku pomocy niezgłoszonej Komisja w swojej ocenie uwzględni możliwość, że pomoc mogłaby zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie innych przesłanek, tj. nie jako pomoc na ratowanie lub restrukturyzację.

⁽³⁹⁾ Pięć lat w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych.

⁽⁴⁰⁾ Nieprzewidywalne okoliczności mają miejsce wtedy, gdy w żaden sposób nie mogły zostać przewidziane przez beneficjenta w chwili sporządzania planu restrukturyzacji i gdy nie wynikają z zaniedbań lub błędów popełnionych przez beneficjenta lub decyzji podjętych przez grupę, do której beneficjent należy.

otrzymał pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne, zarówno grupa jako całość, jak i inne należące do niej podmioty nadal kwalifikują się do otrzymywania pomocy na ratowanie lub na restrukturyzację, z zastrzeżeniem przestrzegania innych przepisów niniejszych wytycznych, z wyjątkiem wcześniejszych beneficjentów takiej pomocy. Państwa członkowskie muszą wykazać, że żadna pomoc nie zostanie przekazana przez grupę lub inne podmioty w grupie wcześniejszym beneficjentom pomocy.

75. Jeżeli przedsiębiorstwo przejmuje aktywa innego przedsiębiorstwa, a w szczególności przedsiębiorstwa, które było przedmiotem jednej z procedur wymienionych w pkt 73 lub zbiorowego postępowania upadłościowego prowadzonego zgodnie z prawem krajowym i które otrzymało już pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne, nabywca nie podlega zasadzie „pierwszy i ostatni raz”, pod warunkiem że między starym przedsiębiorstwem i nabywcą nie istnieje ciągłość gospodarstwa (⁴¹).

3.6.2. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

76. W przypadku udzielenia pomocy na restrukturyzację należy przyjąć środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji, tak aby w jak największym stopniu ograniczyć negatywny wpływ pomocy na warunki wymiany handlowej i zapewnić, że pozytywne skutki przewyższają skutki negatywne. Komisja oceni właściwą formę i zakres takich środków zgodnie z niniejszą sekcją (3.6.2).

3.6.2.1. Charakter i forma środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

77. Nie naruszając pkt 84, środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji zazwyczaj przybierają formę środków strukturalnych. W stosownych przypadkach w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji w konkretnych sprawach Komisja może wyrazić zgodę na środki behawioralne inne niż te określone w pkt 84 lub środki otwarcia rynku w miejsce niektórych lub wszystkich środków strukturalnych, które w innym razie byłyby wymagane.

Środki strukturalne – zbycie i ograniczenie działalności gospodarczej

78. Na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z kryteriami kalibracji środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji (określonymi w sekcji 3.6.2.2) od przedsiębiorstw korzystających z pomocy na restrukturyzację można wymagać zbycia aktywów lub ograniczenia mocy produkcyjnych lub obecności na rynku. Takie środki powinny zostać wdrożone w szczególności na rynku lub rynkach, na których przedsiębiorstwo będzie miało znaczącą pozycję po restrukturyzacji, a zwłaszcza na rynkach, na których występują znaczne nadwyżki mocy produkcyjnych. Transakcje zbycia służące ograniczeniu zakłóceń konkurencji powinny zostać przeprowadzone bez zbędnej zwłoki, z uwzględnieniem rodzaju zbywanych aktywów i wszelkich przeszkód utrudniających ich zbycie (⁴²), a w każdym razie w okresie realizacji planu restrukturyzacji. Transakcje zbycia, odpisy i zamknięcie działalności przynoszącej straty konieczne dla przywrócenia długoterminowej rentowności zasadniczo – w świetle zasad określonych w sekcji 3.6.2.2 – uznaje się za niewystarczające, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji.
79. Aby tego rodzaju środki wzmocniły konkurencję i przyczyniły się do rozwoju rynku wewnętrznego, powinny one sprzyjać wchodzeniu nowych konkurentów na rynek, ekspansji istniejących mniejszych konkurentów lub działalności transgranicznej. Należy unikać repatriacji kapitału i rozdrobnienia rynku wewnętrznego.
80. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji nie powinny prowadzić do pogorszenia się struktury rynku. Dlatego środki strukturalne zazwyczaj powinny mieć formę zbycia przy założeniu kontynuacji działalności rentownych niezależnych przedsiębiorstw, które – zarządzane przez właściwego nabywcę – mogą skutecznie konkurować w perspektywie długoterminowej. W razie braku takiego podmiotu beneficjent może wyodrębnić istniejącą i odpowiednio finansowaną działalność, a następnie dokonać jej zbycia, tworząc

(⁴¹) Zob. wyrok z 2003 r. w sprawach połączonych C-328/99 i C-399/00 Włochy i SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji, Rec. s. I-4035; wyrok z 2010 r. w sprawach połączonych T-415/05, T-416/05 i T-423/05 Grecja i inni przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-4749; wyrok w sprawie T-123/09 Ryanair przeciwko Komisji, dotychczas nieopublikowany (utrzymany w postępowaniu odwoławczym wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-287/12 P, dotychczas nieopublikowanym).

(⁴²) Można na przykład sprzedawać portfel aktywów lub pojedyncze aktywa; taka operacja powinna zostać przeprowadzona w znacznie krótszym czasie niż sprzedaż przedsiębiorstwa przy założeniu kontynuacji działalności, zwłaszcza jeśli przedsiębiorstwo to należy najpierw wyodrębnić z większej jednostki.

w ten sposób nowy i rentowny podmiot, który powinien być zdolny do konkutowania na rynku. Środki strukturalne, które przyjmują formę zbycia samych aktywów i nie obejmują stworzenia rentownego podmiotu zdolnego do konkutowania na rynku, są mniej skuteczne pod względem ochrony konkurencji i w związku z tym będą akceptowane wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, gdy dane państwo członkowskie wykaże, że żadna inna forma środków strukturalnych nie byłaby wykonalna lub że inne środki strukturalne poważnie zagroziłyby rentowności przedsiębiorstwa.

81. Beneficjent powinien ułatwiać transakcje zbycia, na przykład poprzez wyodrębnienie działalności oraz zobowiązanie się do nieprzejmowania klientów zbytego przedsiębiorstwa.
82. Jeżeli okaże się, że może być trudno znaleźć nabywcę aktywów, które beneficjent zamierza zbyć, trzeba będzie niezwłocznie po odkryciu trudności określić alternatywne transakcje zbycia lub środki, które trzeba będzie przedsięwziąć w odniesieniu do danego rynku lub danych rynków w razie niepowodzenia pierwotnego zbycia.

Środki behawioralne

83. Celem środków behawioralnych jest zagwarantowanie, że pomoc jest wykorzystywana wyłącznie do finansowania przywrócenia długoterminowej rentowności oraz nie jest nadużywana w celu przedłużenia poważnych i ciągłych zakłóceń struktury rynku bądź ochrony beneficjenta przed zdrową konkurencją.
84. We wszystkich przypadkach należy stosować niżej wymienione środki behawioralne, aby uniknąć osłabienia skutków środków strukturalnych. Zasadniczo środki te należy wprowadzić na czas realizacji planu restrukturyzacji.
 - a) Należy zobowiązać beneficjentów, aby powstrzymali się od nabywania udziałów w spółkach w okresie restrukturyzacji, chyba że jest to niezbędne do zapewnienia długoterminowej rentowności beneficjenta. Ma to zapewnić wykorzystanie pomocy do przywrócenia rentowności, a nie do finansowania inwestycji lub zwiększania obecności beneficjenta na istniejących lub nowych rynkach. Po wcześniejszym zgłoszeniu wszelkie tego rodzaju transakcje nabycia mogą zostać zatwierdzone przez Komisję jako część planu restrukturyzacji.
 - b) Należy zobowiązać beneficjentów, aby powstrzymali się od wykorzystywania pomocy państwa jako przewagi konkurencyjnej w działaniach promocyjnych podczas wprowadzania swoich produktów i usług na rynek.
85. W wyjątkowych okolicznościach konieczne może okazać się zobowiązanie beneficjentów do powstrzymania się od angażowania się w działalność komercyjną ukierunkowaną na szybki rozwój ich udziału w rynku w odniesieniu do konkretnych produktów lub rynków geograficznych poprzez zaoferowanie warunków (na przykład w odniesieniu do cen i innych warunków handlowych), którym nie mogą sprostać konkurenci nieotrzymujący pomocy państwa. Takie ograniczenia będą stosowane wyłącznie w sytuacji, w której żadne inne środki strukturalne lub behawioralne nie są w stanie odpowiednio zaradzić stwierdzonym zakłóceniom konkurencji, i pod warunkiem że same nie będą ograniczać konkurencji na danym rynku. Do celów stosowania takiego wymogu Komisja porówna warunki oferowane przez beneficjenta z warunkami oferowanymi przez wiarygodnych konkurentów ze znacznym udziałem w rynku.

Środki otwarcia rynku

86. W swojej ogólnej ocenie Komisja uwzględni ewentualne zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące przyjęcia środków, albo przez samo państwo członkowskie, albo przez beneficjenta, które mają na celu wspieranie większej otwartości, stabilności i konkurencyjności rynków, na przykład poprzez sprzyjanie wejściu na rynek i jego opuszczeniu. Mogłyby one obejmować w szczególności środki służące otwarciu określonych rynków powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z działalnością beneficjenta na inne podmioty z Unii, zgodnie z unijnym prawem. Tego rodzaju inicjatywy mogą zastąpić inne środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji, które w normalnych okolicznościach byłyby wymagane od beneficjenta.

3.6.2.2. Kalibracja środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

87. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji powinny uwzględniać zarówno problemy związane z pokusą nadużycia, jak i możliwe zakłócenia na rynkach, na których beneficjent prowadzi działalność. Zakres takich środków jest uzależniony od kilku czynników, takich jak w szczególności: kwota i charakter pomocy oraz warunki i okoliczności jej przyznania; wielkość⁽⁴³⁾ i względne znaczenie beneficjenta na rynku oraz cechy danego rynku; oraz zakres, w jakim problemy związane z pokusą nadużycia zostaną nierozwiązane po zastosowaniu wkładu własnego i środków podziału obciążenia.
88. W szczególności Komisja uwzględni wielkość (w razie potrzeby określoną szacunkowo) i charakter pomocy – zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i w stosunku do aktywów beneficjenta i rozmiaru rynku jako całości.
89. Komisja przeanalizuje również wielkość i względne znaczenie beneficjenta na rynku lub rynkach zarówno przed restrukturyzacją, jak i po restrukturyzacji, aby ocenić prawdopodobne skutki pomocy na tych rynkach w stosunku do prawdopodobnego wyniku w przypadku braku pomocy państwa. Środki zostaną dostosowane do cech rynku⁽⁴⁴⁾, aby zapewnić ochronę efektywnej konkurencji.
90. W odniesieniu do obaw związanych z pokusą nadużycia Komisja oceni również stopień wkładu własnego i podziału obciążenia. Stopień wkładu własnego i podziału obciążenia wyższy od poziomów wymaganych na mocy sekcji 3.5.2 może ograniczyć niezbędny zakres środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji, ponieważ ogranicza kwotę pomocy i pokusę nadużycia.
91. Ponieważ działania restrukturyzacyjne mogą osłabić rynek wewnętrzny, środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji, które mają wspomóc zapewnienie otwartości i konkurencyjności rynków krajowych, zostaną uznane za czynnik pozytywny.
92. Środki ograniczające zakłócenia konkurencji nie powinny stać na przeszkodzie przywróceniu rentowności beneficjenta, co może mieć miejsce, gdy wykonanie środka jest bardzo kosztowne lub w przypadku, gdy w wyjątkowych przypadkach, należycie uzasadnionych przez zainteresowane państwo członkowskie, ograniczałoby to działalność beneficjenta w stopniu utrudniającym przywrócenie jego rentowności; środki takie nie powinny także być wdrażane kosztem konsumentów i konkurencji.
93. W planie restrukturyzacji należy jasno wskazać pomoc na pokrycie społecznych kosztów restrukturyzacji w rodzaju pomocy opisanej w pkt 32–35, ponieważ pomoc na środki socjalne wyłącznie na rzecz zwalnianych pracowników nie jest uwzględniana przy określeniu zakresu środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji. Kierując się wspólnym interesem, Komisja zapewni w kontekście planu restrukturyzacji, aby społeczne skutki restrukturyzacji w państwach członkowskich innych niż państwo udzielające pomocy były ograniczone do minimum.

3.6.3. Odbiorcy pomocy uprzednio przyznanej niezgodnie z prawem

94. Jeżeli uprzednio danemu przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji przyznano pomoc niezgodną z prawem, w odniesieniu do której Komisja przyjęła negatywną decyzję wraz z nakazem odzyskania środków, a środki nie zostały odzyskane z naruszeniem art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽⁴⁵⁾, w ocenie wszelkiej pomocy, która ma zostać przyznana na podstawie niniejszych wytycznych na rzecz tego samego przedsiębiorstwa, uwzględnia się, po pierwsze, skumulowane skutki poprzedniej pomocy i nowej pomocy, oraz, po drugie, niezwrócenie poprzedniej pomocy⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ W tym kontekście Komisja może również wziąć pod uwagę to, czy beneficjent jest średnim lub dużym przedsiębiorstwem.

⁽⁴⁴⁾ W szczególności uwzględnione mogą zostać poziomy koncentracji, ograniczenia mocy produkcyjnych, poziomy rentowności oraz bariery wejścia i rozwoju.

⁽⁴⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Wyrok z 1997 r. w sprawie C-355/95 P Textilwerke Deggendorf przeciwko Komisji i innym, Rec. s. I-2549.

3.6.4. Szczególne warunki związane z zatwierdzeniem pomocy

95. Komisja może ustanowić wszelkie warunki i obowiązki, które uzna za konieczne, aby zapewnić, że pomoc nie zakłóca konkurencji w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, w przypadku gdyby zainteresowane państwo członkowskie nie zobowiązało się do przyjęcia takich przepisów. Może ona na przykład wymagać od państwa członkowskiego, aby samodzielnie podjęło niektóre środki, nałożyło określone obowiązki na beneficjenta albo powstrzymało się od przyznawania beneficjentowi innego rodzaju pomocy w czasie restrukturyzacji.

3.7. Przejrzystość

96. Państwa członkowskie zapewniają publikację na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa, na poziomie krajowym lub regionalnym, następujących informacji:

- pełnego tekstu zatwierdzonego programu pomocy lub decyzji o przyznaniu pomocy indywidualnej oraz przepisów wykonawczych do tego programu lub decyzji, lub odpowiedniego linku do tych informacji,
- nazwy organu przyznającego pomoc (organów przyznających pomoc),
- nazwy poszczególnych beneficjentów, formy i wysokości pomocy przyznanej każdemu z beneficjentów, daty przyznania pomocy, rodzaju przedsiębiorstwa (MSP/duże przedsiębiorstwo), regionu, w którym ma siedzibę beneficjent (na poziomie NUTS II), oraz głównego sektora gospodarki, w którym beneficjent prowadzi działalność (na poziomie grup NACE) ⁽⁴⁷⁾.

Z wymogu tego można zwolnić pomoc indywidualną nieprzekraczającą 500 000 EUR (60 000 EUR w przypadku beneficjentów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych). W przypadku programów w formie korzyści podatkowych informacji na temat kwot pomocy indywidualnej ⁽⁴⁸⁾ można udzielać z wykorzystaniem następujących przedziałów (w milionach EUR): [0,06–0,5] (w przypadku beneficjentów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych); [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 i więcej].

Takie informacje należy opublikować po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy i przechowywać przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny i nieograniczony dostęp ⁽⁴⁹⁾. Państwa członkowskie nie mają obowiązku przedstawiania wyżej wymienionych informacji przed dniem 1 lipca 2016 r. ⁽⁵⁰⁾.

4. POMOC NA RESTRUKTURYZACJĘ NA OBSZARACH OBJĘTYCH POMOCA

97. Spójność gospodarcza i społeczna jest priorytetowym celem Unii Europejskiej na mocy art. 174 Traktatu, a pozostałe polityki mają przyczyniać się do osiągnięcia celu zgodnie z art. 175 ⁽⁵¹⁾. Oceniając pomoc na restrukturyzację na obszarach objętych pomocą, Komisja uwzględni zatem potrzeby rozwoju regionalnego. Fakt, że niewydolne przedsiębiorstwo ma siedzibę w obszarze objętym pomocą, nie uzasadnia jednak swobodnego podejścia do pomocy na restrukturyzację: w perspektywie średnio- lub długoterminowej sztuczne wspieranie przedsiębiorstw nie jest dla regionu korzystne. Aby ponadto promować rozwój regionalny, w najlepszym interesie regionu leży wykorzystanie jego zasobów w celu szybkiego rozwinięcia działalności, które są rentowne i stabilne. Co więcej, zakłócenia konkurencji muszą zostać ograniczone od minimum nawet w przypadku pomocy udzielanej przedsiębiorstwom na obszarach objętych pomocą. W tym kontekście należy również uwzględnić ewentualne szkodliwe skutki uboczne, które mogą wystąpić na danym obszarze lub na innych obszarach objętych pomocą.

⁽⁴⁷⁾ Z wyjątkiem tajemnic handlowych i innych informacji poufnych w należycie uzasadnionych przypadkach oraz pod warunkiem uzyskania zgody Komisji (komunikat Komisji w sprawie tajemnicy służbowej w decyzjach dotyczących pomocy państwa, C(2003) 4582 (Dz.U. C 297 z 9.12.2003, s. 6)).

⁽⁴⁸⁾ Kwota, która powinna zostać opublikowana, to maksymalna dozwolona korzyść podatkowa, a nie kwota odliczana każdego roku (np. w kontekście ulg podatkowych publikuje się maksymalną dopuszczalną kwotę ulgi podatkowej, a nie/rzeczywistą kwotę, która może zależeć od przychodów podlegających opodatkowaniu i ulegać zmianom każdego roku).

⁽⁴⁹⁾ Informacje te muszą zostać opublikowane w terminie 6 miesięcy od daty przyznania pomocy (lub – w przypadku pomocy w formie korzyści podatkowych – w ciągu 1 roku od dnia, w którym upływa termin złożenia zeznania podatkowego). W przypadku pomocy niezgodnej z prawem państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić publikację tych informacji *ex post*, najpóźniej w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia decyzji przez Komisję. Informacje muszą być dostępne w formacie umożliwiającym wyszukiwanie i ekstrakcję danych oraz ich łatwą publikację w internecie, na przykład w formacie CSV lub XML.

⁽⁵⁰⁾ Publikacja informacji dotyczących pomocy przyznanej przed dniem 1 lipca 2016 r. oraz – w przypadku pomocy podatkowej – publikacja informacji dotyczących pomocy, o którą wnioskowano lub którą przyznano przed dniem 1 lipca 2016 r., nie jest wymagana.

⁽⁵¹⁾ Artykuł 175 Traktatu przewiduje między innymi, że „przy formułowaniu i urzeczywistnianiu polityk i działań Unii oraz przy urzeczywistnianiu rynku wewnętrznego bierze się pod uwagę cele określone w art. 174 i przyczynia się do ich realizacji”.

98. W związku z tym kryteria wymienione w rozdziale 3 są stosowane również na obszarach objętych pomocą, nawet przy uwzględnieniu potrzeb rozwoju regionalnego. Jednak na obszarach objętych pomocą, o ile w przepisach w sprawie pomocy państwa dla danego sektora nie ustalono inaczej, Komisja stosuje określone w sekcji 3.6.2 przepisy dotyczące środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji, aby ograniczyć negatywny systemowy wpływ na dany region. W szczególności może to obejmować mniej surowe wymagania dotyczące zmniejszenia mocy produkcyjnych lub obecności na rynku. Wprowadzone zostanie rozróżnienie między obszarami kwalifikującymi się do pomocy regionalnej na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu a obszarami kwalifikującymi się na mocy art. 107 ust. 3 lit. c), aby uwzględnić większy stopień problemów regionalnych w tych pierwszych obszarach. Jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności na obszarach objętych pomocą, na przykład gdy beneficjent boryka się ze szczególnymi trudnościami związanymi z pozyskiwaniem nowego finansowania rynkowego ze względu na swoją lokalizację na obszarze objętym pomocą, Komisja może do celów pkt 64 zaakceptować wkład niższy niż 50 % kosztów restrukturyzacji.

5. POMOC DLA ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI PODMIOTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI W OGÓLNYM INTERESIE GOSPODARCZYM

99. Oceniając pomoc państwa dla znajdujących się w trudnej sytuacji podmiotów świadczących usługi w ogólnym interesie gospodarczym, Komisja weźmie pod uwagę szczególny charakter takich usług, a zwłaszcza potrzebę zapewnienia ciągłości świadczenia usług zgodnie z art. 106 ust. 2 Traktatu.
100. Podmioty świadczące usługi w ogólnym interesie gospodarczym mogą potrzebować pomocy w celu kontynuowania świadczenia swoich usług na warunkach zgodnych z ich długoterminową rentownością. Do celów pkt 47 odzyskanie długoterminowej rentowności można zatem oprzeć w szczególności na założeniu, że wszelka pomoc państwa, która spełnia warunki zgodności z zasadami ramowymi dotyczącymi usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁽⁵²⁾, decyzją w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁽⁵³⁾, rozporządzeniem (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁵⁴⁾, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008⁽⁵⁵⁾ oraz wytycznymi dotyczącymi lotnictwa⁽⁵⁶⁾ lub rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3577/92⁽⁵⁷⁾ i wytycznymi w sprawie transportu morskiego⁽⁵⁸⁾, będzie nadal dostępna przez czas trwania każdego powierzenia, które rozpoczęło się przed okresem restrukturyzacji lub w trakcie tego okresu.
101. Komisja, oceniając na podstawie niniejszych wytycznych pomoc na rzecz znajdujących się w trudnej sytuacji podmiotów świadczących usługi w ogólnym interesie gospodarczym, uwzględni wszelką pomoc państwa otrzymaną przez dany podmiot, w tym wszelkie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych. Jednak z uwagi na fakt, że rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych mogą stanowić znaczną część normalnych przychodów podmiotów świadczących usługi w ogólnym interesie gospodarczym, łączna kwota pomocy określona w ten sposób może być bardzo duża w porównaniu z rozmiarem beneficjenta i może zawyżać obciążenie państwa w odniesieniu do restrukturyzacji beneficjenta. Określając wkład własny wymagany na mocy sekcji 3.5.2.1, Komisja nie uwzględnia zatem rekompensat z tytułu świadczenia usług publicznych, które spełniają warunki zgodności określone w zasadach ramowych dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, decyzji w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, rozporządzeniu (WE) nr 1370/2007 lub rozporządzeniu (WE) nr 1008/2008 i wytycznych dotyczących lotnictwa lub rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3577/92 i wytycznych w sprawie transportu morskiego.
102. W zakresie, w jakim aktywa są niezbędne do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, wymaganie zbycia takich aktywów w ramach środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji do celów sekcji 3.6.2 może być niepraktyczne. W takich przypadkach Komisja może wymagać przedsięwzięcia alternatywnych środków zapewniających niezakłócanie konkurencji w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem, w szczególności poprzez niezwłoczne wprowadzenie uczciwej konkurencji w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

⁽⁵²⁾ Komunikat Komisji – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 15).

⁽⁵³⁾ Decyzja Komisji 2012/21/UE z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 7 z 11.1.2012, s. 3).

⁽⁵⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) 1107/70 (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1).

⁽⁵⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3), art. 16, 17 i 18.

⁽⁵⁶⁾ Komunikat Komisji: Wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych (Dz.U. C 99 z 4.4.2014, s. 3).

⁽⁵⁷⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczące stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie państw członkowskich (Dz.U. L 364 z 12.12.1992, s. 7).

⁽⁵⁸⁾ Komunikat Komisji C(2004)43: Wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na rzecz transportu morskiego (Dz.U. C 13 z 17.1.2004, s. 3).

103. Jeśli podmiot świadczący usługi w ogólnym interesie gospodarczym nie jest w stanie spełnić warunków określonych w niniejszych wytycznych, dana pomoc nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. W takich przypadkach Komisja może jednak zezwolić na wypłatę takiej pomocy, aby zapewnić ciągłość usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym do czasu powierzenia ich świadczenia innemu podmiotowi. Komisja będzie zatwierdzać pomoc tylko w sytuacji, gdy dane państwo członkowskie w obiektywny sposób wykáže, że kwota i czas trwania tej pomocy są ściśle ograniczone minimum niezbędnego, aby móc powierzyć świadczenie usługi nowemu podmiotowi.

6. PROGRAMY POMOCY DOTYCZĄCE MNIEJSZYCH KWOT POMOCY I MNIEJSZYCH BENEFICJENTÓW

6.1. Warunki ogólne

104. Jeżeli państwa członkowskie chcą udzielić pomocy na podstawie niniejszych wytycznych MŚP lub mniejszym przedsiębiorstwom państwowym, w normalnych okolicznościach pomoc taka powinna być przyznawana w ramach programów. Wykorzystanie programów przyczynia się do ograniczenia zakłóceń konkurencji związanych z pokusą nadużycia, umożliwiając państwu członkowskiemu wyraźne określenie *ex ante*, na jakich warunkach może ono podjąć decyzję o przyznaniu pomocy dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji.
105. W programach należy określić maksymalną kwotę pomocy, jaką można przyznać jednemu przedsiębiorstwu jako część działania w ramach pomocy na ratowanie, pomocy na restrukturyzację lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, uwzględniając również zmiany planu. Maksymalna łączna kwota pomocy przyznanej jednemu przedsiębiorstwu nie może przekraczać 10 mln EUR, łącznie z wszelką pomocą z innych źródeł lub w ramach innych programów.
106. Podczas gdy zgodność takich programów z rynkiem wewnętrznym zasadniczo ocenia się w świetle warunków określonych w rozdziałach 3, 4 i 5, w niektórych aspektach należy zapewnić uproszczone warunki, aby umożliwić państwom członkowskim ich stosowanie bez dalszego odwoływania się do Komisji oraz aby ograniczyć obciążenia dla MŚP i mniejszych przedsiębiorstw państwowych związane z dostarczaniem wymaganych informacji. Z uwagi na niewielki rozmiar przedmiotowych kwot pomocy i beneficjentów Komisja uważa, że potencjalne znaczące zakłócenia konkurencji są w takich przypadkach bardziej ograniczone. W związku z tym przepisy rozdziałów 3, 4 i 5 mają zastosowanie do takich programów *mutatis mutandis*, chyba że w sekcjach 6.2, 6.3, 6.4 i 6.5 przewidziano inaczej. Rozdział ten zawiera również przepisy dotyczące tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego oraz czasu trwania i oceny programów.

6.2. Cel leżący we wspólnym interesie

107. Prawdopodobieństwo, że upadek pojedynczego MŚP⁽⁵⁹⁾ spowoduje trudności społeczne lub niedoskonałości rynku wymagane do celów pkt 44, jest niewielkie. Istnieją jednak większe obawy w odniesieniu do MŚP, których wartość może ulec zniszczeniu, jeżeli MŚP, które mają potencjał, aby przejść restrukturyzację w celu przywrócenia ich długoterminowej rentowności, odmówi się takiej szansy ze względu na problemy związane z płynnością. W przypadku przyznawania pomocy w ramach programu wystarczy zatem, aby państwo członkowskie stwierdziło, że upadek beneficjenta prawdopodobnie będzie się wiązać z trudnościami społecznymi lub niedoskonałościami rynku, a w szczególności:
- a) opuszczenie rynku przez innowacyjne MŚP lub MŚP o dużym potencjale wzrostu może mieć negatywne konsekwencje;
 - b) opuszczenie rynku przez przedsiębiorstwo mające szerokie powiązania z innymi lokalnymi lub regionalnymi przedsiębiorstwami, a zwłaszcza z innymi MŚP, może mieć negatywne konsekwencje;
 - c) upadek rynków kredytowych lub niewłaściwe zachęty stosowane na tych rynkach doprowadzą do bankructwa przedsiębiorstwo, które w przeciwnym przypadku byłoby rentowne; lub
 - d) wystąpią podobne trudne sytuacje, należycie uzasadnione przez beneficjenta.
108. W drodze odstępstwa od pkt 50 od beneficjentów pomocy w ramach programów nie wymaga się przedstawienia do badania rynku.

⁽⁵⁹⁾ Do celów rozdziału 6 termin „MŚP” obejmuje mniejsze przedsiębiorstwa państwowe.

6.3. Odpowiedniość

109. Wymóg określony w pkt 55 lit. d) uznaje się za spełniony, jeżeli pomoc na ratowanie przyznaje się na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, w którym to czasie należy przeprowadzić analizę sytuacji beneficjenta. Przed upływem tego okresu:
- a) państwo członkowskie musi zatwierdzić plan restrukturyzacji lub plan likwidacji; lub
 - b) beneficjent musi przedłożyć uproszczony plan restrukturyzacji zgodnie z pkt 115; lub
 - c) pożyczka musi zostać zwrócona lub gwarancja zakończona.
110. W drodze odstępstwa od punktu 57 od państw członkowskich nie wymaga się oceny, czy wynagrodzenie ustalone zgodnie z pkt 56 stanowi właściwy poziom odniesienia.

6.4. Proporcjonalność pomocy/pomoc ograniczona do minimum

111. W drodze odstępstwa od punktu 64 państwa członkowskie mogą uznać wkład własny za wystarczający, jeżeli wynosi on co najmniej 40 % kosztów restrukturyzacji w przypadku średnich przedsiębiorstw i 25 % kosztów restrukturyzacji w przypadku małych przedsiębiorstw.

6.5. Negatywne skutki

112. Państwo członkowskie, które zamierza udzielić pomocy na ratowanie, pomocy na restrukturyzację lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, musi zweryfikować, czy zasada „pierwszy i ostatni raz” ustanowiona w sekcji 3.6.1 jest przestrzegana. W tym celu państwo członkowskie musi określić, czy dane przedsiębiorstwo otrzymało już w przeszłości pomoc na ratowanie, pomoc na restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne, w tym wszelką pomoc tego typu przyznaną przed wejściem w życie niniejszych wytycznych lub wszelką pomoc niezgłoszoną. Jeżeli tak oraz jeżeli upłynęło mniej niż 10 lat⁽⁶⁰⁾ od momentu przyznania pomocy na ratowanie lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego lub zakończenia okresu restrukturyzacji lub wstrzymania realizacji planu restrukturyzacji (w zależności od tego, co nastąpiło najpóźniej), to nie przyznaje się dalszej pomocy na ratowanie, pomocy na restrukturyzację ani tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy:
- a) tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne następuje po przyznaniu pomocy na ratowanie, stanowiąc część jednego działania na rzecz restrukturyzacji;
 - b) pomoc na restrukturyzację następuje po przyznaniu pomocy na ratowanie lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, stanowiąc część jednego działania restrukturyzacyjnego;
 - c) gdy pomoc na ratowanie lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne przyznano zgodnie z niniejszymi wytycznymi oraz nie nastąpiło po nich przyznanie pomocy na restrukturyzację, jeżeli:
 - (i) można było zasadnie uznać, że beneficjent odzyska rentowność w perspektywie długoterminowej, jeżeli pomoc zostanie przyznana zgodnie z niniejszymi wytycznymi; oraz
 - (ii) nowa pomoc na ratowanie lub restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne stały się niezbędne po co najmniej pięciu latach z powodu nieprzewidywalnych okoliczności, za które beneficjent nie ponosi odpowiedzialności;
 - d) w wyjątkowych i nieprzewidywalnych okolicznościach, za które beneficjent nie ponosi odpowiedzialności.
113. Środki ograniczające zakłócenia konkurencji mogą mieć nieproporcjonalnie duży wpływ na małe przedsiębiorstwa, w szczególności biorąc pod uwagę ciężar wprowadzenia takich środków. W drodze odstępstwa od pkt 76 państwa członkowskie nie mają zatem obowiązku wymagać tego rodzaju środków od małych przedsiębiorstw, o ile zasady dotyczące pomocy państwa w danym sektorze nie stanowią inaczej. Małe przedsiębiorstwa zazwyczaj nie powinny jednak zwiększać swoich mocy produkcyjnych w trakcie restrukturyzacji.

⁽⁶⁰⁾ Pięć lat w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych.

6.6. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne

114. W niektórych przypadkach przedsiębiorstwo może być w stanie przeprowadzić restrukturyzację bez pomocy na restrukturyzację, pod warunkiem że będzie w stanie uzyskać pomoc na utrzymanie płynności finansowej na okres dłuższy niż jest to możliwe w przypadku pomocy na ratowanie. Państwa członkowskie mogą wprowadzić programy umożliwiające udzielanie pomocy na utrzymanie płynności finansowej na okres dłuższy niż sześć miesięcy (zwanej dalej „tymczasowym wsparciem restrukturyzacyjnym”) na warunkach określonych poniżej.
115. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne musi spełniać następujące warunki.
- a) wsparcie musi się składać z pomocy w formie gwarancji kredytowych lub pożyczek;
 - b) koszt finansowy pożyczki lub – w przypadku gwarancji kredytowych – łączny koszt finansowy gwarantowanej pożyczki, w tym stopa oprocentowania pożyczki i prowizja gwarancyjna, musi być zgodny z pkt 116;
 - c) tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne musi być zgodne z przepisami określonymi w rozdziale 3 niniejszych wytycznych, zmienionymi niniejszym rozdziałem;
 - d) tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego można udzielić na okres nieprzekraczający 18 miesięcy; okres ten należy skrócić o bezpośrednio poprzedzający go okres pomocy na ratowanie. Przed upływem tego okresu:
 - (i) państwo członkowskie musi zatwierdzić plan restrukturyzacji zgodnie z pkt 55 lit. d) ppkt (ii) powyżej lub plan likwidacji; lub
 - (ii) pożyczka musi zostać zwrócona lub gwarancja zakończona;
 - e) nie później niż sześć miesięcy od momentu wypłacenia beneficjentowi pierwszej transzy państwo członkowskie musi zatwierdzić uproszczony plan restrukturyzacji. Sześciomiesięczny termin, o którym mowa powyżej, należy skrócić o bezpośrednio poprzedzający okres pomocy na ratowanie. Uproszczony plan restrukturyzacji musi zawierać wszystkie elementy określone w pkt 47–52, przy czym musi co najmniej określać działania, jakie beneficjent musi podjąć w celu przywrócenia swojej długoterminowej rentowności bez wsparcia ze strony państwa.
116. Wynagrodzenie za tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne powinno wynosić nie mniej niż stopa referencyjna określona w komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych dla słabych przedsiębiorstw oferujących normalne poziomy zabezpieczenia (obecnie jednoroczna stopa IBOR powiększona o 400 punktów bazowych)⁽⁶¹⁾. Aby zachęcić do zaprzestania korzystania z pomocy państwa, stopę tę należy zwiększyć o co najmniej 50 punktów bazowych po upływie 12 miesięcy od wypłacenia beneficjentowi pierwszej transzy. Dwunastomiesięczny termin, o którym mowa powyżej, należy skrócić o bezpośrednio poprzedzający okres pomocy na ratowanie.
117. Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne musi być ograniczone do kwoty niezbędnej do utrzymania działalności beneficjenta przez 18 miesięcy. Przy ustalaniu tej kwoty należy uwzględnić wynik obliczeń na podstawie wzoru podanego w załączniku I. Wszelka pomoc przewyższająca wynik tych obliczeń może zostać przyznana jedynie pod warunkiem że jest należycie uzasadniona w planie płynności określającym potrzeby beneficjenta związane z płynnością na nadchodzących 18 miesięcy.
- ## 6.7. Czas trwania i ocena
118. Komisja może zobowiązać państwa członkowskie do ograniczenia czasu trwania określonych programów (zazwyczaj do czterech lat lub mniej) oraz do przeprowadzenia ich oceny.
119. Przeprowadzenie oceny jest wymagane w odniesieniu do programów, w przypadku których potencjalne zakłócenia są szczególnie duże, to znaczy programów, w przypadku których istnieje ryzyko poważnego ograniczenia konkurencji, jeżeli ich wdrożenie nie zostanie poddane przeglądowi w odpowiednim czasie.

⁽⁶¹⁾ Zob. przypis 34.

120. Zważywszy na cele oraz dążąc do nienakładania na państwa członkowskie nieproporcjonalnych obciążeń w odniesieniu do mniejszych projektów pomocy, powyższa zasada dotyczy wyłącznie programów pomocy o dużym budżecie lub nowatorskich cechach, lub w przypadku gdy przewidywane są istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub regulacyjne. Ocena musi zostać przeprowadzona przez eksperta niezależnego od organu przyznającego pomoc państwa na podstawie wspólnych metod⁽⁶²⁾ oraz musi zostać podana do wiadomości publicznej. Ocena należy przedłożyć do Komisji w odpowiednim czasie, aby można było rozważyć ewentualne przedłużenie programu pomocy, a w każdym razie po wygaśnięciu programu. Dokładny zakres oceny oraz sposób jej przeprowadzenia określa się w decyzji zatwierdzającej środek pomocy. Przy każdym następnym środku pomocy o podobnym celu należy uwzględnić wyniki przeprowadzonej oceny.

7. PROCEDURY

7.1. Przyspieszona procedura pomocy na ratowanie

121. Komisja dołoży wszelkich starań, aby w ciągu jednego miesiąca podjąć decyzję w sprawie pomocy na ratowanie, która spełnia wszystkie warunki określone w rozdziale 3 i następujące łączne wymogi:

- a) pomoc na ratowanie jest ograniczona do kwoty wynikającej z zastosowania wzoru określonego w załączniku I i nie przekracza 10 mln EUR;
- b) pomoc nie jest przyznawana w sytuacjach wymienionych w pkt 72 lit. b) lub c).

7.2. Procedury związane z planami restrukturyzacji

7.2.1. Wdrożenie planu restrukturyzacji

122. Beneficjent musi w pełni wdrożyć plan restrukturyzacji i wywiązać się z wszelkich innych zobowiązań określonych w decyzji Komisji zatwierdzającej pomoc. Nie naruszając art. 23 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 i bez uszczerbku dla możliwości złożenia skargi do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z art. 108 ust. 2 akapit drugi Traktatu, Komisja uzna każde zaniechanie we wdrożeniu planu lub w wywiązaniu się z pozostałych zobowiązań za złe wykorzystanie pomocy.

123. Jeżeli działania restrukturyzacyjne obejmują kilka lat i dotyczą znaczących kwot pomocy, Komisja może wymagać, aby wypłata pomocy na restrukturyzację była podzielona na transze, a płatność każdej transzy była uzależniona od:

- a) potwierdzenia, przed każdą płatnością, że wdrożenie planu restrukturyzacji przebiega zadowalająco na każdym etapie zgodnie z planowanym harmonogramem; lub
- b) zatwierdzenia przez Komisję, przed każdą płatnością, po sprawdzeniu, że wdrażanie planu przebiega zadowalająco.

7.2.2. Zmiana planu restrukturyzacji

124. Jeżeli pomoc na restrukturyzację została zatwierdzona, dane państwo członkowskie może w okresie restrukturyzacji zwrócić się do Komisji o wyrażenie zgody na zmianę planu restrukturyzacji i kwoty pomocy. Komisja może zezwolić na takie zmiany, jeżeli spełniają one następujące warunki:

- a) zmieniony plan nadal musi przewidywać powrót do rentowności w rozsądnych ramach czasowych;
- b) w przypadku wzrostu kosztów restrukturyzacji odpowiednio zwiększony musi być też wkład własny;
- c) w przypadku zwiększenia kwoty pomocy środki ograniczające zakłócenia konkurencji muszą zostać rozszerzone w porównaniu ze środkami pierwotnie przyjętymi;

⁽⁶²⁾ Takie wspólne metody może dostarczyć Komisja.

- d) jeżeli proponowane środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji są mniejsze niż środki pierwotnie wprowadzone, kwota pomocy musi zostać odpowiednio zmniejszona;
- e) nowy harmonogram wdrożenia środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji może zostać opóźniony w stosunku do harmonogramu pierwotnie przyjętego tylko z powodów pozostających poza kontrolą beneficjenta lub państwa członkowskiego; w innym przypadku kwota pomocy musi zostać odpowiednio zmniejszona.
125. W razie złagodzenia warunków nałożonych przez Komisję lub zobowiązań przyjętych przez państwo członkowskie należy odpowiednio zmniejszyć kwotę pomocy lub wprowadzić inne warunki.
126. Jeżeli państwo członkowskie wprowadzi zmiany do zatwierdzonego planu restrukturyzacji bez należytego powiadomienia o tym Komisji lub jeżeli beneficjent odstąpi od zatwierdzonego planu restrukturyzacji, Komisja wszczynając procedurę dotyczącą art. 108 ust. 2 Traktatu, przewidzianą w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 (Pomoc świadczona niezgodnie z przeznaczeniem), nie naruszając art. 23 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 i bez uszczerbku dla możliwości wniesienia sprawy do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z art. 108 ust. 2 akapit drugi Traktatu.
- 7.2.3. *Konieczność zgłaszania wszelkiej pomocy przyznawanej beneficjentowi w okresie restrukturyzacji do Komisji*
127. Jeżeli pomoc na restrukturyzację analizuje się na podstawie niniejszych wytycznych, przyznanie wszelkiej innej pomocy w okresie restrukturyzacji – nawet zgodnie z wcześniej zatwierdzonym programem – może mieć wpływ na dokonywaną przez Komisję ocenę zakresu niezbędnych środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji.
128. Zgłoszenie pomocy na restrukturyzację musi wskazywać wszystkie inne rodzaje pomocy, jaką planuje się przyznać beneficjentowi w okresie restrukturyzacji, chyba że jest ona objęta zasadą *de minimis* lub rozporządzeniami w sprawie wyłączeń grupowych. Komisja uwzględni taką pomoc przy ocenie pomocy na restrukturyzację.
129. Wszelka pomoc faktycznie przyznana w okresie restrukturyzacji, w tym pomoc przyznana zgodnie z zatwierdzonym programem, musi zostać indywidualnie zgłoszona do Komisji, chyba że Komisji było o niej wiadomo w momencie podejmowania decyzji o pomocy na restrukturyzację.
130. Komisja zapewnia, aby przyznanie pomocy w ramach zatwierdzonego programu nie pozwalało na obchodzenie wymagań niniejszych wytycznych.

8. SPRAWOZDANIA I MONITOROWANIE

131. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 659/1999 i rozporządzeniem Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ⁽⁶³⁾ państwa członkowskie są zobowiązane do składania do Komisji rocznych sprawozdań. Sprawozdania roczne będą publikowane na stronie internetowej Komisji.
132. Przyjmując decyzję na podstawie niniejszych wytycznych, Komisja może nałożyć dodatkowe obowiązki sprawozdawcze dotyczące przyznanej pomocy w celu weryfikacji zgodności z decyzją zatwierdzającą środek pomocy. W określonych przypadkach Komisja może zażądać wyznaczenia pełnomocnika ds. monitorowania, pełnomocnika ds. zbycia albo obu z nich, aby zapewnić spełnienie wszelkich warunków i obowiązków związanych z zatwierdzeniem pomocy.

9. STOSOWNE ŚRODKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 108 UST. 1 TFUE

133. Zgodnie z art. 108 ust. 1 Traktatu w stosownych przypadkach Komisja proponuje, by państwa członkowskie zmieniły istniejące programy pomocy w celu dostosowania ich do niniejszych wytycznych nie później niż do dnia 1 lutego 2015 r. Komisja uzależni zatwierdzanie wszelkich przyszłych programów od zapewnienia zgodności z tymi przepisami.

⁽⁶³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE, Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

134. Wzywa się państwa członkowskie do wyrażenia wyraźnej i bezwarunkowej zgody na stosowne środki zaproponowane w pkt 133 w ciągu dwóch miesięcy od dnia publikacji niniejszych wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. W przypadku braku odpowiedzi Komisja przyjmie, że dane państwo członkowskie nie wyraża zgody na zaproponowane środki.

10. WEJŚCIE W ŻYCIE I OKRES OBOWIĄZYWANIA

135. Komisja stosuje niniejsze wytyczne ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.
136. Zgłoszenia zarejestrowane przez Komisję przed dniem 1 sierpnia 2014 r. będą analizowane w świetle kryteriów obowiązujących w chwili dokonywania zgłoszenia.
137. Komisja przeanalizuje zgodność z rynkiem wewnętrznym każdej pomocy na ratowanie lub restrukturyzację udzielonej bez jej zatwierdzenia, a tym samym z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu, na podstawie niniejszych wytycznych, jeżeli część lub całość pomocy przyznano po publikacji wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
138. We wszystkich innych przypadkach Komisja przeprowadzi analizę na podstawie wytycznych mających zastosowanie w czasie przyznawania danej pomocy.
139. Niezależnie od przepisów określonych w pkt 136, 137 i 138, analizując pomoc przyznaną znajdującym się w trudnej sytuacji podmiotom świadczącym usługi w ogólnym interesie gospodarczym, Komisja stosuje przepisy określone w rozdziale 5 od dnia 1 sierpnia 2014 r. niezależnie od daty zgłoszenia lub przyznania pomocy.
140. Jeżeli zgodnie z pkt 9 zasad ramowych dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym Komisja bada na podstawie niniejszych wytycznych pomoc przyznaną przed dniem 31 stycznia 2012 r. znajdującemu się w trudnej sytuacji podmiotowi świadczącemu usługi w ogólnym interesie gospodarczym, to uznaje pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli jest ona zgodna z przepisami powyższych zasad ramowych, z wyjątkiem pkt 9, 14, 19, 20, 24, 39 i 60.
-

ZAŁĄCZNIK I

Wzór⁽¹⁾ do obliczania maksymalnej kwoty pomocy na ratowanie lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego na okres sześciu miesięcy

$$\frac{EBIT_t + amortyzacja_t - (\text{kapitał obrotowy}_t - \text{kapitał obrotowy}_{t-1})}{2}$$

Wzór oparty jest na wynikach działalności beneficjenta (EBIT, zysk przed odliczeniem odsetek i podatków) odnotowanych w roku poprzedzającym przyznanie/zgłoszenie pomocy (oznaczonym jako t). Do tej kwoty dodana jest amortyzacja. Od sumy należy następnie odjąć zmiany stanu kapitału obrotowego. Zmianę stanu kapitału obrotowego oblicza się jako zmianę różnicy między aktywami obrotowymi a zobowiązaniami krótkoterminowymi⁽²⁾ za ostatni zamknięty okres obrachunkowy. Podobnie, jeżeli istnieją rezerwy finansowe na poziomie dochodu z działalności operacyjnej, to należy to wyraźnie zaznaczyć; dochód ten nie powinien uwzględniać takich rezerw.

Celem wzoru jest oszacowanie ujemnych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej beneficjenta w roku poprzedzającym złożenie wniosku o pomoc (lub przed przyznaniem pomocy w przypadku pomocy niezgłoszonej). Połowa wymienionej kwoty powinna zapewnić beneficjentowi utrzymanie się na rynku przez okres sześciu miesięcy. Dlatego też otrzymany wynik należy podzielić przez 2 do celów pkt 60. Do celów pkt 117 otrzymany wynik należy pomnożyć przez 1,5.

Wzór ma zastosowanie wyłącznie jeżeli otrzymany wynik jest kwotą ujemną. Jeżeli wzór daje wynik dodatni, potrzebne będzie złożenie szczegółowego wyjaśnienia wykazującego, że beneficjent jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 20.

Przykład:

Zysk przed odliczeniem odsetek i podatków (mln EUR)	(12)	
Amortyzacja (mln EUR)	2	
Bilans (mln EUR)	31 grudnia roku t	31 grudnia roku t-1
<i>Aktywa obrotowe</i>		
Środki pieniężne lub ich ekwiwalenty	10	5
Należności	30	20
Zapasy	50	45
Rozliczenia międzyokresowe czynne	20	10
Pozostałe aktywa obrotowe	20	20
Aktywa obrotowe ogółem	130	100
<i>Zobowiązania krótkoterminowe</i>		
Zobowiązania	20	25
Rozliczenia międzyokresowe bierne	15	10
Przychody przyszłych okresów	5	5
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem	40	40
Kapitał obrotowy	90	60
Zmiana stanu kapitału obrotowego	30	

(¹) Do EBIT należy dodać amortyzację w tym samym okresie oraz zmiany stanu kapitału obrotowego w okresie dwóch lat (w roku poprzedzającym wniosek i rok wcześniej), podzielone przez dwa w celu określenia kwoty w okresie sześciu miesięcy.

(²) Aktywa obrotowe: środki płynne, należności (rachunki klienta i dłużnika), inne aktywa obrotowe i rozliczenia międzyokresowe czynne, zapasy. Zobowiązania krótkoterminowe: zobowiązania finansowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług (rachunki dostawcy i wierzyciela) i inne zobowiązania krótkoterminowe, przychody przyszłych okresów, inne rozliczenia międzyokresowe bierne, zobowiązania z tytułu podatków.

$[-12 + 2 - 30]/2 = -20$ mln EUR.

Jeżeli wynik obliczeń wynosi powyżej 10 mln EUR, przyspieszona procedura, o której mowa w pkt 121, nie może zostać zastosowana. Ponadto, w przedmiotowym przykładzie, jeżeli kwota pomocy na ratowanie przekracza 20 mln EUR lub jeżeli kwota tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego przekracza 60 mln EUR, kwotę pomocy należy odpowiednio uzasadnić, przedstawiając plan zachowania płynności określający potrzeby beneficjenta związane z płynnością.

ZAŁĄCZNIK II

Wzór planu restrukturyzacji

W niniejszym załączniku określono przykładowy spis treści planu restrukturyzacji, który ma pomóc państwom członkowskim i Komisji w możliwie najefektywniejszym przygotowywaniu i rewidowaniu planów restrukturyzacji.

Informacje przedstawione poniżej pozostają bez uszczerbku dla bardziej szczegółowych wymagań określonych w wytycznych dotyczących zawartości planu restrukturyzacji i dla innych kwestii, jakich istnienie zainteresowane państwo członkowskie musi wykazać.

1. Opis beneficjenta
 2. Opis rynku lub rynków, na których beneficjent prowadzi działalność
 3. Wykazanie trudności społecznych, którym ma zapobiec pomoc, lub niedoskonałości rynku, którą pomoc ma usunąć, oraz porównanie z wiarygodnym scenariuszem alternatywnym nieobejmującym pomocy państwa; należy wykazać, że w przypadku realizacji scenariusza alternatywnego cele te nie zostałyby osiągnięte lub zostałyby osiągnięte w mniejszym zakresie
 4. Opis przyczyn trudności beneficjenta (w tym ocena, czy uchybienia w modelu działalności beneficjenta lub w systemie ładu korporacyjnego przyczyniły się do wywołania tych trudności, oraz określenie, w jakim zakresie można było uniknąć tych trudności poprzez przedsięwzięcie w odpowiednim terminie właściwych działań w zakresie zarządzania) oraz analiza SWOT
 5. Opis możliwych planów rozwiązania problemów beneficjenta oraz porównanie tych planów pod kątem wymaganej kwoty pomocy państwa i przewidywanych rezultatów tych planów
 6. Opis interwencji państwa, pełny, szczegółowy opis każdego środka pomocy państwa (w tym formy, kwoty i wynagrodzenia z tytułu każdego środka) oraz wykazanie, że wybrane instrumenty pomocy państwa są adekwatne do problemów, których rozwiązaniu mają służyć
 7. Opis procesu wdrażania preferowanego planu mającego na celu przywrócenie długoterminowej rentowności beneficjenta w rozsądnych ramach czasowych (zasadniczo nieprzekraczających trzech lat), w tym harmonogram działań i kalkulacja kosztów każdego działania
 8. Biznesplan określający perspektywy finansowe na kolejne pięć lat i wykazujący przywrócenie długoterminowej rentowności
 9. Wykazanie, że długoterminowa rentowność zostanie przywrócona zarówno na podstawie scenariusza podstawowego, jak i scenariusza pesymistycznego; przedstawienie i uzasadnienie na podstawie badania rynku przyjętych założeń i analiza wrażliwości
 10. Proponowany wkład własny i środki podziału obciążenia
 11. Proponowane środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji
-